

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Finanční analýza hospodaření Východočeské

plynárenské strojírny a.s.

Ruth Veselá

Bakalářská práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomiky a managementu
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ruth VESELÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**

Název tématu: **Finanční analýza hospodaření Východočeských
plynárenských strojírny, a.s.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Stanovení cíle práce

1. Finanční analýza a její zaměření
2. Postupy a ukazatele finanční analýzy
3. Charakteristika podniku Východočeské plynárenské strojírny, a.s.
4. Aplikace vybraných ukazatelů v podniku
5. Formulace závěrů

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HOLEČKOVÁ, J.: Finanční analýza firmy. Praha: ASPI, 2008
KISLINGEROVÁ, E. a kol.: Manažerské finance. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004.
RŮŽIČKOVÁ, P.: Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi, 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008
SEDLÁČEK, J.: Finanční analýza podniku. Brno: Computer press, 2008
SYNEK, M.a kol.: Podniková ekonomika, Praha, C. H. Beck 2006

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Michal Kuběnka**
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **19. června 2009**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

doc. Ing. et Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 22. června 2009

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 16. 4. 2010

Ruth Veselá

Anotace:

Tato bakalářská práce je věnována metodám finanční analýzy, první část práce se věnuje teoretickým východiskům finanční analýzy a popisu základních ukazatelů finanční analýzy. Druhá část se zabývá aplikací vybraných poměrových ukazatelů na konkrétní podnik a následnou analýzou výsledků a vypracováním konkrétních doporučení pro management podniku v oblasti finančního plánování.

Klíčová slova:

finanční analýza, absolutní ukazatele, poměrové ukazatele, pyramidový rozklad, rentabilita, likvidita, aktivita, cash flow, rozvaha, výkaz zisku a ztrát.

Title

The Financial Analysis of Economy of Východočeské plynárenské strojírný, a.s.

Anotation:

This bachelor thesis is devoted to the methods of financial analysis. The first part is devoted to the theoretical solutions of financial analysis and the description of the basic indicators of financial analysis. The second part is concerned with the application of certain ratio indicators to a specific company, followed by an analysis of the results, and the elaboration of particular recommendations for the management of the company in the sphere of financial planning.

Keywords:

Financial analysis, absolute indicators, ratio indicators, pyramidal analysis, profitability, liquidity, activity, cash flow, circumspection, statement of profits and losses.

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu Ing. Michalu Kuběnkovi Ph.D. za pomoc a připomínky při vypracování mé bakalářské práce, dále zástupci podniku Východočeské plynárenské strojírny, a.s. panu Ing. Jaroslavu Bártovi za sdělení potřebných informací a poskytnutá data.

Obsah

Úvod	8
1 Finanční analýza a její zaměření	9
1.1 Co je finanční analýza a komu slouží	9
1.1.1 Finanční analýza	9
1.1.2 Uživatelé finanční analýzy	9
1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu	11
1.2.1 Rozvaha	12
1.2.2 Výkaz zisku a ztráty	13
1.2.3 Příloha účetní závěrky	13
1.2.4 Výkaz o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu	13
1.2.5 Výroční zpráva	14
2 Metody a ukazatele finanční analýzy	15
2.1 Fundamentální analýza	15
2.2 Technická analýza	15
2.2.1 Absolutní ukazatele - horizontální a vertikální analýza	15
2.2.2 Poměrové ukazatele	16
2.2.2.1 Ukazatele rentability	16
2.2.2.2 Ukazatele likvidity	18
2.2.2.3 Ukazatele aktivity	19
2.2.2.4 Ukazatele zadluženosti	21
2.2.2.5 Ukazatele tržní hodnoty	22
2.2.3 Pyramidové soustavy ukazatelů	24
3 Charakteristika podniku Východočeské plynárenské strojírny	26
3.1 Základní údaje	26

3.2	Orgány společnosti.....	26
3.3	Vývoj a současnost podniku	27
4	Aplikace vybraných ukazatelů v podniku	30
4.1	Ukazatele rentability.....	30
4.2	Ukazatele likvidity	33
4.3	Ukazatele aktivity.....	35
4.4	Ukazatele zadluženosti.....	39
4.5	Pyramidový rozklad dle Du Pont	41
4.6	Vliv devizového kurzu	43
4.7	Srovnání s odvětvím.....	43
5	Návrhy a doporučení pro podnik	46
6	Závěr	49
	Použité zdroje.....	50
	Seznamy	51
	Přílohy	54

Úvod

Doba konce 20. století a počátku 21. století je dobou globalizace celosvětové ekonomiky, zrychluje se tempo změn a roste význam tzv. znalostní ekonomiky, podnik musí pružně reagovat na jakékoli výkyvy trhu, držet krok se sílící konkurencí a také předvídat vývoj do budoucna. Základem úspěchu je poznání celkové situace podniku, odhalení silných stránek, které mohou být stěžejní v boji s konkurencí a využity pro rozvoj a posílení pozice. Neméně důležitou stránkou je také poznání slabin, které by mohla využít konkurence a tím dosáhnout lepší tržní pozice. Hlavním úkolem finanční analýzy je tedy posouzení celkové finanční situace podniku a vyvození příslušných závěrů.

Cílem této práce je popsat, čím se zabývá finanční analýza, poznání jednotlivých metod finanční analýzy, zdrojů informací využívaných při analýze a použití vybraných metod na zvolený podnik.

Práce je rozdělena do dvou základních částí, první část se zabývá teoretickými poznatky v oblasti finanční analýzy. Pro tuto část práce bylo čerpáno především z odborné literatury. Druhá část se zabývá aplikací teoretických poznatků na konkrétní podnik a to Východočeské plynárenské strojírně, a.s. Rosice u Chrasti. V praktické části byly použity především poměrové finanční ukazatele a pyramidový rozklad, posuzováno bylo hospodaření a výsledky daného podniku v období od roku 2004 do roku 2008.

Na základě posouzení dosažených výsledků a jejich rozboru byla doporučena opatření do budoucna pro zvýšení konkurenceschopnosti podniku a zlepšení finanční situace. Tyto závěry by mohly napomoci koncipování dlouhodobého finančního plánu podniku, jehož prvním krokem a základem by měla být právě finanční analýza. Je důležité poznat, kde má podnik zbytečně vázané prostředky, které nepřinášejí žádný užitek a zda je využíván veškerý majetek, jak dlouhodobý tak i oběžný, neboť velkým problémem mnoha firem je vysoká nevyužitá zásoba oběžného majetku, především zásob.

1 Finanční analýza a její zaměření

1.1 Co je finanční analýza a komu slouží

Finanční analýza je metodou rozboru finančních výkazů podniku s využitím jednotlivých ukazatelů finanční analýzy, rozbor jednotlivých výsledků a jejich posouzení.

1.1.1 Finanční analýza

Finanční analýza je technikou, na základě které jsou schopni odborníci posoudit finanční zdraví podniku, odhalit silné a slabé stránky řízení podniku, navrhnout opatření ke zvýšení výkonnosti podniku a zlepšení hospodaření, posoudit míru rizika spojenou s investicemi. Její důležitost nabývá na významu se zvyšující se globalizací a tím pádem rostoucí konkurencí ze strany jednak domácích, ale i zahraničních firem, se kterou se musí jednotlivé podniky vyrovnat. Kromě manažerů využívá tento typ rozborů široké spektrum dalších subjektů.

Finanční analýza by měla být součástí finančního řízení podniku, nedílným předpokladem finančního plánování. Musí poskytnout dostatek informací pro rozhodování vrcholového vedení podniku, tzv. strategického řízení. Analýza by měla být prováděna vždy s ohledem na vnitřní i vnější okolí podniku (konkurence, legislativa, recese, konjunktura, sociální klima). Metodika finanční analýzy není upravena žádnými právními předpisy, existuje nejednotná terminologie, nejednotná je náplň položek účetních výkazů, jejich struktura a daňová legislativa, což komplikuje srovnávání výsledků a jejich výklad.

1.1.2 Uživatelé finanční analýzy

Uživatele finanční analýzy můžeme rozdělit podle toho, kdo analýzu zpracovává a využívá, na externí a interní¹

Interní uživatelé:

- manažeři,
- odborové organizace,
- zaměstnanci.

Externí uživatelé:

- investoři,
- dodavatelé a zákazníci (obchodní partneři),
- stát,

¹ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 22-24

- banky a jiní věřitelé,
- konkurenční společnosti.

Investoři jsou prvotními poskytovateli kapitálu podniku, potřebují získat informace o finančním zdraví podniku, o jeho výkonnosti, o předpokládaném budoucím vývoji k tomu, aby byli schopni rozhodnout o svých investicích. Důležitým hlediskem při rozhodování je předpokládaný zisk z investice a míra rizika spojená s danou investicí. Pokud již vložili kapitál do společnosti, je důležité také kontrolovat, jak manažeři podniku s tímto kapitálem nakládají.

Manažeři (řídící pracovníci) využívají finanční analýzu pro strategické (dlouhodobé) ale i operativní (krátkodobé) finanční řízení podniku. Znalost finanční situace podniku jim umožňuje správně se rozhodovat při získávání finančních zdrojů, při zajišťování optimální majetkové struktury včetně výběru vhodných způsobů jejího financování, při alokaci volných peněžních prostředků, při rozdělování disponibilního zisku apod.²

Využívají průběžně veškerých informací poskytovaných finančním a manažerským účetnictvím, vycházejí také z údajů vnitropodnikových evidencí a kalkulací.

Odborové organizace a zaměstnanci mají zájem na dobrém finančním zdraví a stabilitě podniku, neboť dobrá kondice podniku zajišťuje stálé zaměstnání, dobré platové podmínky a sociální jistotu. Mnoho pracovníků je přímo zainteresováno na výkonnosti daného podniku, neboť jsou odměňováni podle dosažených výsledků. Svůj vliv zaměstnanci uplatňují většinou prostřednictvím odborových organizací, které hájí jejich zájmy.

Dodavatelé se zajímají především o platební schopnost a platební morálku podniku. Sledují tedy především solventnost, likviditu a zadluženost.

Odběratelé mají zájem především na bezproblémovém chodu dodavatelského podniku, tedy na zajištění dodávek podle jejich potřeb. Dobrá finanční situace dodavatele je pro odběratele důležitá především při dlouhodobých kontraktech a pokud jejich výroba nebo poskytování služeb je z velké míry závislé na dodavateli.

Banky a jiní věřitelé analyzují finanční situaci potenciálního dlužníka, aby mohli rozhodovat o tom, zda půjčí své finanční prostředky, s jakou výší úroků a jaké může daný dlužník poskytnout záruky. Banka posuzuje především tzv. bonitu dlužníka, analyzuje strukturu majetku a finanční zdroje, kterými je majetek financován.

² GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007, str.27

Stát využívá finančních informací ke kontrole subjektů, ke statistickým analýzám, k rozdělování státních dotací, k poskytování státních půjček nebo státních záruk za daný subjekt, při zadávání státních zakázek.

Konkurenční společnosti především srovnávají své dosažené výsledky s podobnými podniky na daném trhu, zjišťují zda jsou schopny udržet krok s konkurencí.

K dalším skupinám zajímavajícím se o finanční situaci firem náleží ještě např. burzovní makléři, auditoři, novináři nebo univerzity.

1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

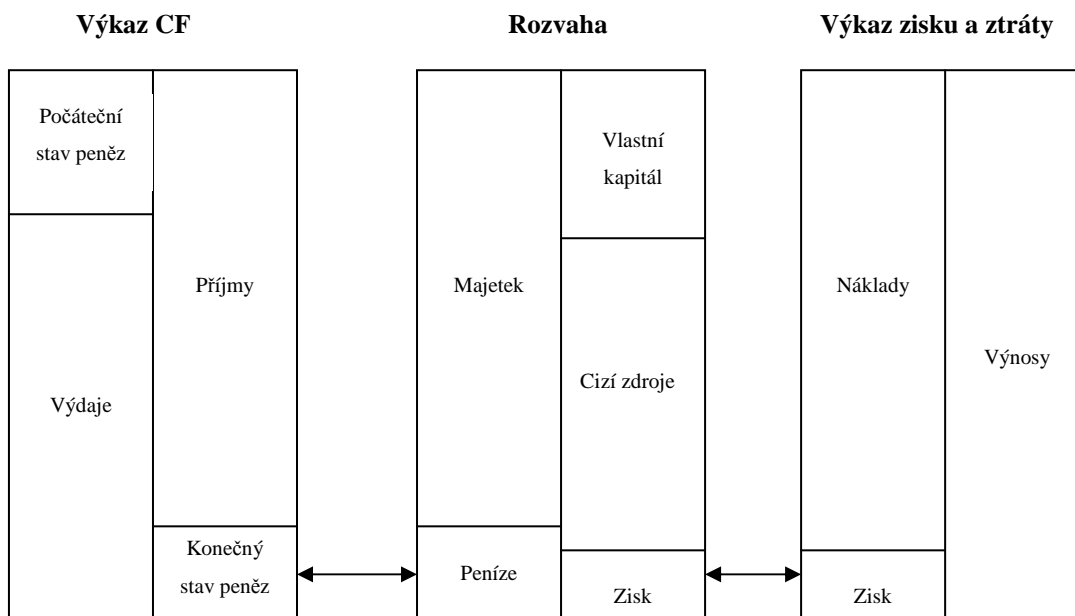
Základním a nejdůležitějším zdrojem informací jako podkladu pro finanční analýzu nám slouží výstupy finančního účetnictví, účetní závěrka a výroční zpráva. Tyto informace jsou veřejně dostupné a snadno dosažitelné přes internetový portál www.justice.cz. Dalšími zdroji informací jsou údaje z vnitropodnikového účetnictví, ostatních podnikových evidencí a statistik. U jakékoliv informace je nutné ověřit její důvěryhodnost (zdroj informace), správnost a aktuálnost.

Náležitosti účetní závěrky dle zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisků a ztrát,
- náležitostí může být i přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow) a přehled o změnách vlastního kapitálu,
- výroční zpráva.

Jednotlivé účetní výkazy se navzájem prolínají, viz. obrázek 1³

³ RŮŽIČKOVÁ, P.: *Finanční analýza-metody, ukazatele, využití v praxi*, 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008, str. 38

Obrázek 1 – Prolínání účetních výkazů

1.2.1 Rozvaha

V rozvaze jsou uvedeny jednotlivé složky majetku podniku (aktiva) a zdroje krytí tohoto majetku (pasiva) k určitému datu. V rozvaze jsou tedy zachyceny tzv. stavové veličiny.

Základní bilanční rovnice zní : **Aktiva = Pasiva**

$$\text{Aktiva} = \text{Stálá aktiva} + \text{Oběžná aktiva} + \text{Ostatní aktiva}$$

Základním členěním aktiv je jejich doba použitelnosti, v České republice se postupuje od nejméně likvidních aktiv k položkám nejlíkvinnějším. V rozvaze je hodnota majetku uvedena v ceně za níž byl pořízen (brutto), uvádí se i korekce této hodnoty (opravné položky a oprávky) a výsledná netto hodnota. Na celkovou výši majetku a jeho strukturu má vliv především velikost podniku, obor podnikání, stupeň využití majetku a cena majetku.

$$\text{Pasiva} = \text{Vlastní kapitál} + \text{Cizí kapitál} + \text{Ostatní pasiva}$$

Strana pasiv ukazuje, z jakých zdrojů jsou aktiva podniku financována, strukturu pasiv členíme podle jejich vlastnictví (vlastní a cizí kapitál) a také podle doby splatnosti, na dlouhodobé zdroje se splatností delší jak 1 rok a krátkodobé se splatností kratší jak 1 rok. Vlastní kapitál byl vytvořen činností společnosti nebo byl do společnosti vložen. Cizí zdroje

jsou závazky společnosti, které musí být uhrazeny. Platí, že krátkodobý kapitál je levnější než dlouhodobý,

cizí kapitál je levnější než vlastní, toto platí jen do určité míry, udává se poměr 40-60% podílu cizího kapitálu na celkovém kapitálu, poté již je podnik předlužen.

1.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty bývá také nazýván výsledovka, poskytuje informace o výsledku hospodaření podniku za dané účetní období, zachycuje pohyb výnosů a nákladů.

Výkaz zisku a ztráty obsahuje tokové veličiny, kumulované za určité časové období. Je sestavován na zásadě aktuálnosti, údaje jsou zachycovány a vykazovány v období, kterého se časově a věcně týkají, ne podle toho, kdy došlo k příjmu nebo výdaji peněžních prostředků.

$$\text{Výnosy} - \text{Náklady} = \text{Zisk}$$

Ve výkazu rozlišujeme:

- + hospodářský výsledek z provozní činnosti
- + hospodářský výsledek z finanční činnosti
- daň z příjmu za běžnou činnost
- = výsledek hospodaření za běžnou činnost
- + mimořádný výsledek hospodaření / po zdanění /
- = výsledek hospodaření za účetní období.

1.2.3 Příloha účetní závěrky

Příloha účetní závěrky obsahuje vysvětlující informace, které nejsou přímo obsaženy v rozvaze nebo výsledovce. Především zde nalezneme údaje obecné údaje o účetní jednotce, použitých účetních metodách, účetních zásadách, způsobech oceňování a odepisování majetku.

1.2.4 Výkaz o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu

Výkaz o peněžních tocích označujeme také jako výkaz cash flow (CF). Peněžními toky jsou definovány přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Výkaz CF obsahuje údaje o příjmech a výdajích realizovaných v minulém účetním období a je ho možno členit na toky z provozní činnosti, investiční činnosti a finanční činnosti. CF slouží k posouzení skutečné finanční situace. Podnik může být na základě

sestavení výsledovky ziskový, ale nemusí být schopen hradit své splatné závazky, proto je žádoucí, aby příjmy převyšovaly výdaje.

Přehled o změnách vlastního kapitálu obsahuje informace o zvýšení či snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny.

1.2.5 Výroční zpráva

Účetní jednotky uvedené v § 20 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. jsou povinny vyhotovit výroční zprávu. Informují zde o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení. Jsou to rozšiřující informace o dané společnosti, např. o skutečnostech, které nastaly po rozvahovém dni, o výzkumu a vývoji, podnikové strategii. Náležitosti výroční zprávy jsou uvedeny v § 21 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb..

2 Metody a ukazatele finanční analýzy

V ekonomii se rozlišují dva přístupy k hodnocení ekonomických procesů. Jsou jimi: Fundamentální analýza a analýza technická.⁴

2.1 Fundamentální analýza

Fundamentální analýza je založena především na vyhodnocování kvalitativních údajů o daném podniku, na znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými jevy. Posuzuje a hodnotí se vliv mikroekonomického a makroekonomického prostředí, fáze života podniku a celkový charakter podnikových cílů. Při zpracování tohoto druhu analýzy jsou důležité především odborné znalosti a zkušenosti, intuice a subjektivní odhady zpracovatelů analýzy.

2.2 Technická analýza

Technická analýza využívá kvantitativní zpracování ekonomických dat využitím matematických, statistických a dalších metod, následně posuzuje výsledky z ekonomického hlediska. Při finanční analýze je důležité časové hledisko v posuzování informací, proto je zásadní rozlišovat stavové a tokové veličiny. Analyzovaná data vyjadřující stav k určitému časovému okamžiku nazýváme veličinami stavovými (data z rozvahy), oproti tomu data kumulovaná za určitý časový úsek nazýváme veličinami tokovými (data výkazu zisku a ztrát, výkazu CF).

2.2.1 Absolutní ukazatele - horizontální a vertikální analýza

Absolutní ukazatele jsou založeny na posuzování dat obsažených přímo v účetních výkazech, jedná se o data v absolutním vyjádření. Tato data jsou zpracovávána jednoduchými metodami horizontální a vertikální analýzy. Tyto postupy nám umožňují základní orientaci ve finanční situaci podniku a upozorní na oblasti, které je potřeba podrobit důkladnějším rozborům.

Horizontální analýza (analýza trendů) je jednou ze základních metod používaných k posouzení ekonomické situace podniku, sledujeme změny absolutních hodnot dat v čase (rozdíly údajů) a také jejich relativní (procentní) změny. Jednotlivé položky výkazů porovnáváme mezi jednotlivými roky po řádcích, tzn. horizontálně, tím dokážeme postihnout vývojové trendy ve struktuře aktiv a pasiv společnosti. Pro větší názornost je dobré zachytit tyto změny v grafické podobě, např. sloupcovým grafem.

⁴ RŮŽIČKOVÁ, P.: *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*, 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008, str. 41

Vertikální analýza (procentní rozbor) navazuje na horizontální analýzu, sleduje podíl jednotlivých položek výkazů na celkových hodnotách, sledujeme např. podíl dlouhodobých aktiv na celkových aktivech nebo podíl vlastního kapitálu na celkovém kapitálu podniku. Výhodou této metody je její nezávislost na meziroční inflaci. Výsledky analýzy lze porovnávat s jinými konkurenčními podniky nebo sledovat jejich vývoj v čase.

2.2.2 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou jednou z nejvíce používaných metod finanční analýzy, vycházející ze základních účetních výkazů, umožňují získat rychlý přehled o finanční charakteristice podniku. Základem tvorby těchto ukazatelů je poměr jedné nebo více položek výkazu k jiné položce nebo více položkám, mezi nimiž existují určité souvislosti. Vytváříme tedy poměr absolutních položek výkazů. Výběr jednotlivých ukazatelů by měl odpovídat tomu, co chceme měřit.

Využívání poměrových ukazatelů je rozšířeno po celém světě, ale hodnocení výsledků analýzy by mělo odpovídat charakteru dané ekonomiky v níž podnik působí i podniku jako takovému.

Poměrové ukazatele členíme do skupin podle zaměření na určitou oblast finančního stavu podniku:

- ukazatele rentability (Profitability Ratios),
- ukazatele likvidity (Liquidity Ratios),
- ukazatele aktivity (Aktivity Ratios),
- ukazatele zadluženosti (Leverage Ratios),
- ukazatele tržní hodnoty (Market Value Ratios).

2.2.2.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability můžeme také označovat jako ukazatele výnosnosti vloženého kapitálu, měříme jimi schopnost podniku využívat nové zdroje a schopnost dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Nejčastěji jsou využívána ke konstrukci ukazatelů rentability data výkazu zisku a ztráty a rozvahy, poměrujeme dosažený zisk s aktivy či pasivy (jaký je zisk na jednotku vloženého kapitálu).

K určení rentability jsou nejvíce využívány následující ukazatele rentability:

- rentabilita vloženého kapitálu (ROI – Return on Investment),
- rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets),
- rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity),
- rentabilita investovaného kapitálu (ROCE – Return on Capital Employed),

- rentabilita tržeb-zisková marže (ROS –Return on Sales).

Konstrukce ukazatelů může být i odlišná, můžeme v čitateli použít zisk před úhradou všech úroků a daně z příjmu (EBIT), zisk před zdaněním (EBT), zisk po zdanění (EAT) aj., ve jmenovateli podle druhu kapitálu.

Rentabilita vloženého kapitálu – ROI

$$ROI^5 = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}}$$

Tento ukazatel vyjadřuje s jakou účinností působí celkový kapitál vložený do podniku, nezávisle na zdroji financování.

Rentabilita aktiv – ROA

$$ROA^6 = \frac{\text{EAT (čistý zisk)}}{\text{aktiva}}$$

Rentabilita aktiv bývá také nazývána produkční silou podniku. Poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání. Je jedno z jakých zdrojů byla tato aktiva financována. Čím vyšší hodnota, tím lépe.

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE

$$ROE^7 = \frac{\text{EAT (čistý zisk)}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Tento ukazatel měří s jakou úspěšností podnik využívá vlastní kapitál, soustředí na něho pozornost akcionáři, společníci a ostatní investoři. Pro investora je důležité, aby byl ukazatel vyšší než úroky, které by obdržel, kdyby se rozhodl pro jiný druh investic.

Rentabilita investovaného kapitálu - ROCE

$$ROCE^8 = \frac{\text{EBIT (zisk před úroky a zdaněním)}}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé dluhy}}$$

⁵ SEDLÁČEK, J.: *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer press, 2008, str. 56-59

⁶ SEDLÁČEK, J.: *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer press, 2008, str. 56-59

⁷ SEDLÁČEK, J.: *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer press, 2008, str. 56-59

Měříme jím výnosnost dlouhodobého kapitálu, slouží k prostorovému srovnávání podniků (především monopolních veřejně prospěšných).

Rentabilita tržeb-zisková marže – ROS

$$\text{ROS}^9 = \frac{\text{EAT (čistý zisk)}}{\text{tržby}}$$

Uvádí zisk ve vztahu k tržbám podniku, tržní úspěšnost podniku je důležitá pro pokrytí veškerých nákladů a k vytvoření zisku.

2.2.2.2 Ukazatele likvidity (Liquidity Ratios)

Likvidita určité složky majetku je vyjádřením její schopnosti přeměnit se s co nejmenšími náklady na peněžní hotovost, oproti tomu likvidita podniku vyjadřuje schopnost podniku včas hradit své splatné závazky. Má-li podnik malou likviditu, má problémy s hrazením svých dluhů a není proto schopen také využívat ziskových příležitostí. Naproti tomu může vést vysoká míra likvidity ke stavu, kdy podnik neefektivně využívá svá aktiva.

Běžná likvidita (Current Ratio)

Vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku, které jsou splatné do 1 roku. Je doporučována hodnota mezi 1,5 až 2,5.

$$\text{Běžná likvidita}^{10} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Znamená to, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá svá oběžná aktiva v daném okamžiku v hotovost. Tento ukazatel má význam především pro krátkodobé věřitele podniku a poskytuje jim informaci, zda jejich pohledávky budou uhrazeny. Čím je hodnota vyšší, tím je lepší šance podniku zachovat si platební schopnost.

⁸ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza – krok za krokem*. Praha: C.H.Beck, 2005, str.33

⁹ SEDLÁČEK, J.: *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer press, 2008, str. 56-59

¹⁰ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str.78-79

Pohotová likvidita (Quick Ratio, Acid Test)

Pohotová likvidita vylučuje z poměřovaných oběžných aktiv nejméně likvidní část – zásoby, které je schopen podnik prodat většinou jen se ztrátou. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 1 až 1,5 podle uplatňované strategie řízení kapitálu (čím je strategie agresivnější, tím je hodnota nižší).

$$\text{Pohotová likvidita}^{11} = \frac{\text{oběžná aktiva - zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Nejvýhodnější se jeví porovnávat její vývoj v čase. Podstatně nižší ukazatel pohotové likvidity ukazuje na nadměrnou váhu zásob ve struktuře podniku. Vyšší hodnota tohoto ukazatele bude výhodnější z hlediska věřitelů, méně však z hlediska vedení podniku nebo akcionářů. Bude totiž znamenat, že velký objem prostředků nepřináší žádný nebo jen malý výnos.

Hotovostní – okamžitá likvidita (Cash Liquidity)

Hotovostní likvidita poměřuje peněžní prostředky (prostředky na účtech, v pokladně, volně obchodovatelné cenné papíry, šeky, apod.) a krátkodobé závazky. Vypovídá nejlépe o schopnosti podniku splácet své splatné závazky. Doporučená hodnota se pohybuje kolem hodnoty 0,5-0,6.

$$\text{Hotovostní likvidita}^{12} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky(splatné)}}$$

2.2.2.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a měří vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Tyto ukazatele nejčastěji vyjadřují počet obrátek jednotlivých složek zdrojů nebo aktiv nebo dobu obratu.¹³ Jakmile má podnik nadbytek aktiv, je zatížen zbytečnými náklady a hospodaří tedy

¹¹ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str.78-79

¹² KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str.79

¹³ RŮŽIČKOVÁ, P.: *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi, 2. vyd.* Praha: GRADA Publishing, 2008, str. 60

neefektivně, má-li jich nedostatek, přichází o zisk tím, že nemůže realizovat naskýtající se podnikatelské příležitosti.

Nejčastěji používané ukazatele:

- obrat aktiv,
- obrat dlouhodobého majetku,
- obrat zásob,
- doba obratu zásob,
- doba obratu pohledávek.

Obrat aktiv měří celkovou efektivnost využívání celkových aktiv. Udává kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Jeho hodnota by měla být minimálně 1.

$$\text{Obrat celkových aktiv}^{14} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

Obrat dlouhodobého majetku je významný při rozhodování o investicích do pořízení nového dlouhodobého majetku. Udává kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí v tržby za rok. Pokud je hodnota ukazatele nízká, podnik má nevyužitý dlouhodobý majetek, neměl by tedy investovat do nákupu těchto aktiv, ale měl by se snažit lépe využít stávajících kapacit.

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku}^{15} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}}$$

Obrat zásob udává, kolikrát je každá položka zásob v průběhu roku prodána a opět naskladněna. Pokud máme údaje o jednotlivých složkách zásob zvlášť, je výhodné počítat obrat jednotlivých těchto složek. Čím je hodnota vyšší, tím je to pro podnik příznivější. Přebytkové zásoby v podniku váží peněžní prostředky, které by mohly být využity efektivněji.

$$\text{Obrat zásob}^{16} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

¹⁴ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 82-84

¹⁵ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 82-84

¹⁶ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 82-84

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, po kterou jsou zásoby v podniku skladovány do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Doba obratu zásob by měla být co nejnižší, podniky dnes využívají metody řízení zásob tzv. J-I-T Just in Time, kdy by zásoby měly být v podniku po co nejkratší dobu.

$$\text{Doba obratu zásob}^{17} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/360}$$

Doba obratu pohledávek je průměrná doba, za kterou podnik obdrží úhradu za své pohledávky. Čím je doba obratu kratší, tím pro podnik lépe. Je-li doba obratu delší než obvyklá splatnost, dlužníci neplatí své závazky včas.

$$\text{Doba obratu pohledávek}^{18} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}/360}$$

2.2.2.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti vyjadřují vztah mezi vlastními a cizími zdroji financování podniku, ukazují rozložení kapitálu z hlediska jeho vlastnictví.

Základní ukazatele zadluženosti:

- celková zadluženost,
- zadluženost vlastního kapitálu,
- úrokové krytí.

Celková zadluženost (ukazatel věřitelského rizika) je poměr v jakém jsou celková aktiva podniku financována cizími zdroji. Podle doporučení by se hodnota ukazatele měla pohybovat v rozmezí 40 – 60%. Věřitelé preferují nižší míru zadlužení, neboť tím snižují míru svého rizika. Vlastníci naopak inklinují k vyšším hodnotám míry zadlužení, neboť tím zvyšují výnosnost vlastního kapitálu.

$$\text{Celková zadluženost}^{19} = \frac{\text{celkové cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}}$$

¹⁷ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 82-84

¹⁸ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 82-84

Zadluženost vlastního kapitálu (míra zadluženosti) doplňuje ukazatel celkové zadluženosti, je to poměr mezi cizím kapitálem a vlastním kapitálem, jeho hodnota stoupá s vyššími hodnotami cizích zdrojů.

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu}^{20} = \frac{\text{celkové cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Ukazatel úrokového krytí nám sděluje, kolikrát zisk převyšuje úroky daného časového období. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím je podnik finančně stabilnější. Tento ukazatel využívají především bankovní instituce ke stanovení schopnosti podniku splácet poskytnutý úvěr. Doporučená hodnota pro ekonomiku v ČR je 5-6.

$$\text{Úrokové krytí}^{21} = \frac{\text{EBIT(zisk před zdaněním a úroky)}}{\text{úroky}}$$

Mimo těchto základních ukazatelů je možno sestavovat další, ve kterých poměrujeme různé druhy kapitálu navzájem, např. krátkodobý cizí kapitál, dlouhodobý cizí kapitál, stálá aktiva, čistý pracovní kapitál.

2.2.2.5 Ukazatele tržní hodnoty (Market Value Ratios)

Ukazatel tržní hodnoty je využíván především stávajícími nebo potenciálními investory a všemi, kteří se zabývají obchodováním na kapitálovém trhu. Ti všichni se zajímají o tržní hodnotu podniku, zajímají je informace o minulé činnosti podniku, ale i o predikci dalšího vývoje.

Základní využívané ukazatele:

- poměr ceny akcie k zisku na akcii (P/E),
- čistý zisk na akcii (EPS),
- účetní hodnota akcie (BV),
- poměr tržní a účetní hodnoty akcie (M/B),
- dividendový výnos.

¹⁹ SEDLÁČEK, J.: *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer press, 2008, str. 64-65

²⁰ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. I. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 83

²¹ SEDLÁČEK, J.: *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer press, 2008, str. 64-65

Poměr ceny akcie k zisku na akcii (P/E) ukazuje, kolik jsou investoři ochotni zaplatit za 1 peněžní jednotku zisku nebo také počet let, než se navrátí investorovi vložený kapitál ve formě dividend. Vysoký P/E může znamenat, že investoři očekávají růst dividend v budoucnu, nebo že je riziko spojené s takovouto investicí je minimální a spokojí se tedy s menším výnosem. Nízký poměr může znamenat vysoké riziko pro investora nebo předpoklad minimálního růstu podniku v budoucnu.

$$\text{Poměr ceny akcie k zisku na akcii}^{22} = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{čistý zisk na akcii}}$$

Čistý zisk na akcii (EPS) podává informaci o velikosti čistého zisku na jednu kmenovou akcii. Investor zjišťuje jaký zisk je schopen podnik vyprodukovat a jaká dividenda by mohla být vyplacena na 1 akcii, kdyby nedocházelo k reinvesticím, nevypovídá ale o velikosti skutečně vyplacené dividendy na kmenovou akcii. Zisk je většinou rozdělen na výplatu dividend a zpětné investice do podniku (reinvestice).

$$\text{Čistý zisk na akcii}^{23} = \frac{\text{čistý zisk pro kmenové akcionáře}}{\text{počet emitovaných kmenových akcií}}$$

Účetní hodnota akcie (BV) je poměr vlastního kapitálu ku počtu emitovaných akcií, v čase by měl tento ukazatel růst. Odráží minulou výkonnost podniku.

$$\text{Účetní hodnota akcie}^{24} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{počet emitovaných akcií}}$$

Poměr tržní a účetní hodnoty akcie (M/B) by měl být vyšší než 1, tržní hodnota podniku je v tomto případě vyšší, než ocenění vlastního kapitálu v rozvaze. Problémy v podniku charakterizuje hodnota ukazatele výrazně nižšího než 1, potenciální reprodukční schopnost aktiv podniku je hodnocena investory jako nízká.

²² RŮŽIČKOVÁ, P.: *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*, 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008, str. 61-62

²³ SEDLÁČEK, J.: *Účetní data v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 1999, str. 59-62

²⁴ SEDLÁČEK, J.: *Účetní data v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 1999, str. 59-62

$$\text{Poměr tržní a účetní hodnoty akcie}^{25} = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{účetní cena akcie}}$$

Dividendový výnos udává, jak jsou zhodnoceny vložené prostředky akcionářů, zájmem akcionářů je samozřejmě co největší hodnota.

$$\text{Dividendový výnos}^{26} = \frac{\text{dividenda na 1 akcii}}{\text{tržní cena akcie}} * 100$$

2.2.3 Pyramidové soustavy ukazatelů

Pyramidové soustavy ukazatelů jsou velmi oblíbenou technikou finanční analýzy, neboť jsou schopny poukázat na vzájemné vazby mezi jednotlivými poměrovými ukazateli. Vrchol pyramidy je rozkládán na dílčí ukazatele pomocí multiplikativních (násobení a dělení) nebo aditivních (sčítání a odčítání) vazeb. Každý jednotlivý dílčí ukazatel hodnotí stav nebo vývoj společnosti jediným číslem, přitom každá jednotlivá změna určité proměnné má řadu důsledků pro celý ekonomický proces. Poprvé byl pyramidový rozklad použit u společnosti Du Pont de Nemeurs a pravděpodobně je pyramidový rozklad Du Pont (obrázek 2) nejčastěji používaným.

Pyramidový rozklad Du Pont používá jako vrcholového ukazatele pyramidy rentabilitu vlastního kapitálu, která je v následujících stupních pyramidy rozkládána.

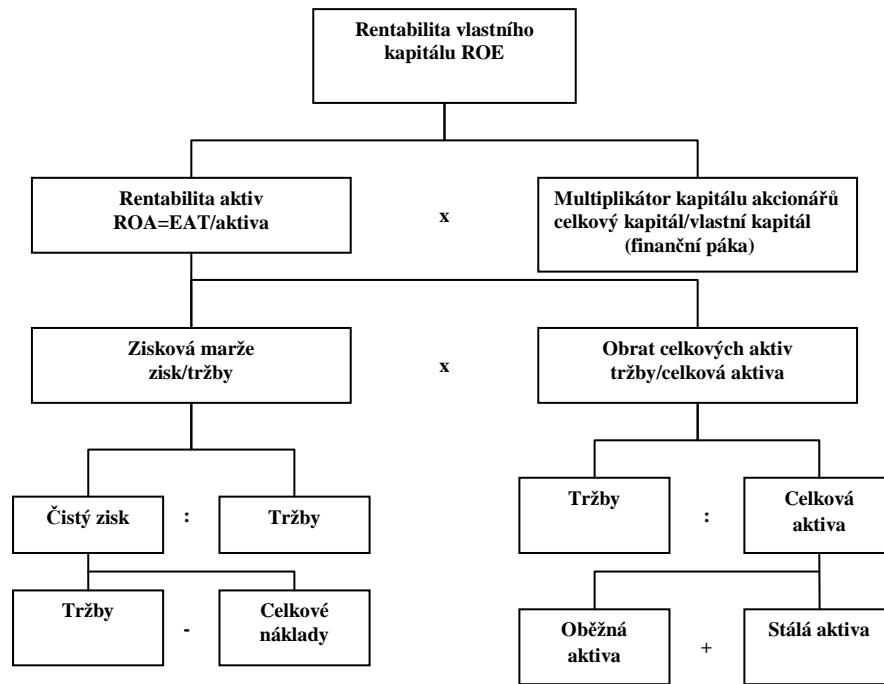
Z rozkladu vyplývá působení tří faktorů na zvyšování výnosu vlastního kapitálu :²⁷

- **zvyšování ziskové marže** snižováním nákladů
- **zvyšování obratu aktiv** zvyšováním tržeb na 1 peněžní jednotku aktiv
- **finanční páku** - při růstu cizího kapitálu můžeme zvyšovat rentabilitu vlastního kapitálu, ale jen do určité hranice . Při větším zadlužení rostou úrokové míry, za které si podnik půjčuje kapitál a to snižuje celkovou rentabilitu.

²⁵ SEDLÁČEK, J.: *Účetní data v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 1999, str. 59-62

²⁶ SEDLÁČEK, J.: *Účetní data v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 1999, str. 59-62

²⁷ SYNEK, M.a kol.: *Podniková ekonomika. 3.přepracované a doplněné vydání*. Praha: C. H. Beck, 2002, str.247

Obrázek 2 - Du Pont pyramida²⁸

²⁸ SEDLÁČEK, J.: *Účetní data v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 1999, str.85

3 Charakteristika podniku Východočeské plynárenské strojírny

3.1 Základní údaje²⁹

Obchodní firma: Východočeské plynárenské strojírny, a.s.

Sídlo společnosti: Rosice 16, Rosice, 538 34 Rosice u Chrasti

Právní forma: akciová společnost

Vznik společnosti: 1.1.1994

Společnost vznikla transformací z Českého plynárenského podniku s.p. Praha v rámci 2. vlny kupónové privatizace.

IČ: 60108819

Základní kapitál: 90 961 000,- Kč

Akcie: 75 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč

15 961 ks akcií na majitele ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč

Akcie podniku jsou veřejně neobchodovatelné, nejsou tedy obchodovatelné na burze. Každá z těchto akcií je typem akcie na doručitele.

Rozhodující předmět činnosti: výroba a montáž, opravy, rekonstrukce a revize vyhrazených tlakových zařízení, plynových zařízení a částí el. zařízení. Výroba a montáž technologií pro využití zkapalněných uhlovodíků a ostatní strojírenská výroba. Základním pilířem se stala výroba a montáž plynových zásobníků různých objemů, které jsou určeny pro zabudování pod povrch nebo k volnému uložení na základ, dále byla rozšířena výroba o tanky zabudované na podvozky nákladních automobilů.

3.2 Orgány společnosti

Nejvyšší orgán: valná hromada

Představenstvo: Ing. Pavel Pejcha – předseda představenstva

Ing. Aleš Klouda – místopředseda představenstva

Ing. Petr Sedlák – člen představenstva

Ing. Radka Bártová – členka představenstva

Dozorčí rada: Ing. Eva Krtková – předsedkyně dozorčí rady

Pavel Dobiáš – člen dozorčí rady

Jiří Tesař – člen dozorčí rady

Top Management: Ing. Aleš Klouda – ředitel

²⁹ <http://www.vpsr.cz/>, 12.9.2009, [on-line]

Ing. Jaroslav Bárta – ekonomický náměstek

Ing. Petr Sedlák – obchodně-technický náměstek

Počet zaměstnanců: cca 117

3.3 Vývoj a současnost podniku³⁰

Vznik podniku se datuje do roku 1950. Podnik byl založen jako strojně-montážní závod a byla součástí velkého státního podniku. Hlavní náplň tehdejšího výrobního programu až do roku 1989 tvořila výstavba a údržba plynárenských zařízení.

Hlavní část současných technických, konstrukčních a výrobních kapacit je určena pro technologie související s využitím LPG a pro výrobu tlakových nádob pro různé druhy médií do přetlaku 7,5 MPa. V oblasti LPG pracuje již více jak 35 let.

Možnosti podniku se rozšířily po provedené certifikaci dle norem EN ISO 9001, která proběhla v roce 1996. Společnost tímto dokládá dodržování veškerých norem a předpisů a u zákazníků v důsledku toho vzrůstá důvěra k produktům společnosti. Veškeré výrobky, které podnik dodává jsou navrhovány a vyráběny podle evropských norem a označeny značkou CE. Strategie podniku se zaměřuje hlavně na dodávky produktů na mimotuzemský trh, přes 90 % výstupů její výrobní činnosti je učeno pro zákazníky z Německa, Polska, Rumunska, Slovenska, Ruska, Rakouska, Maďarska, Holandska a pobaltských republik. Veškeré kontrakty se zákazníky v rámci EU, mimo EU i některé v rámci tuzemska jsou realizovány v měně EUR. Podnik své výrobky sám vyvíjí, projektuje, vyrábí a montuje. Nedílnou součástí péče o spokojenost zákazníků je zajištění veškeré záruční i pozáruční servisní činnosti vlastním servisním oddělením.

Podnik se snaží především o expanzi mimo tuzemský trh, neboť trh v České republice již neskýtá další možnosti většího růstu. Aby mohl zajistit svůj další růst a další rozvoj na náročných evropských trzích, musí neustále investovat do nových technologií a také staveb, které mu umožní zkvalitnit a rozšířit výrobní možnosti.

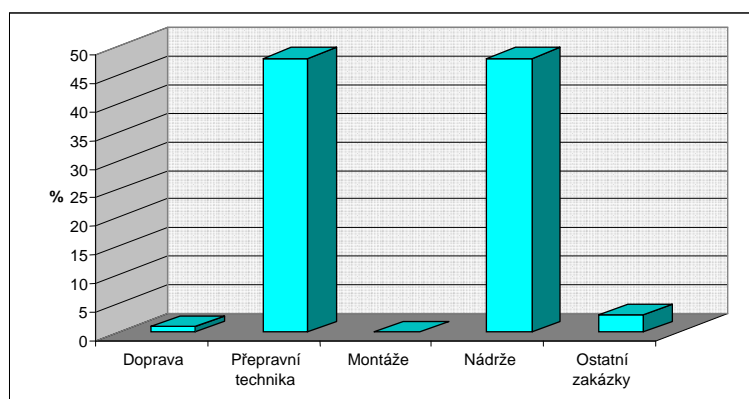
Většina produkce se realizuje v měně EUR, takže finanční plánování je závislé na vývoji měnového kurzu CZK/EUR, tato skutečnost komplikuje veškeré kalkulace a ovlivňuje celkové výsledky. Doba realizace produkce od podpisu smluv s cenovými dohodami může trvat i několik měsíců a předvídání vývoje kurzu v takto dlouhém horizontu je značně obtížné. Podnik tedy začal s politikou nákupu výrobních faktorů (mimo lidského kapitálu) v EUR, což

³⁰ <http://www.vpsr.cz/>, 12.9.2009, [on-line]

mu umožňuje vyhnout se výkyvům kurzů, tato tendence obchodování v měně EUR má v České republice stoupající tendenci.

Základními produkty VPS Rosice jsou:

- **tlakové nádrže** do maximálního tlaku 7.5 MPa na různé druhy médií (voda, vzduch, CO₂, LPG a jiné), které jsou z velké části vyráběny přesně podle potřeb jednotlivých odběratelů,
- **nádrže na LPG** o objemech 500 až 200 000 litrů, mohou být určeny pro uložení pod zem, mohou být polozasypané nebo v nadzemním provedení,
- **čerpací stanice LPG** jsou dodávány jako komplexní technologie zahrnující vypracování projektu, výrobu, montáž na místě a uvedení do provozu, nádrže jsou dodávány v objemech 2 700 až 6 400 litrů,
- **cisternová vozidla pro přepravu LPG** o objemech 36 000 až 55 000 litrů zajišťují bezpečnou a efektivní dopravu LPG po silnici, tato vozidla mají velmi nízkou pohotovostní hmotnost,
- **výparníkové stanice** jsou určeny zejména pro technologie vytápění s potřebou vyššího množství plynu dodávaného ke spotřebiči, než je možné dosáhnout přirozeným odparem LPG ze skladovacích nádrží bez ohledu na roční období,
- **řada dalších výrobků a služeb v oblasti LPG**, podle přesných požadavků zákazníka,
- **přeprava** dle požadavků zákazníka velkorozměrovými nákladními auty v rámci EU.

Graf 1 – Struktura prodeje

Zdroj: Výroční zpráva VPS, a.s. Rosice, 2008, vlastní zpracování

Největší konkurencí podniku VPS Rosice je firma DELTAGAZ spol. s r.o. se sídlem v Trhovém Štěpánově, která je jednou z největších evropských dodavatelů nádrží na zkapalněné plyny.

4 Aplikace vybraných ukazatelů v podniku

Tato část práce je zaměřena na aplikaci vybraných poměrových ukazatelů finanční analýzy na výše popsaný podnik Východočeské plynárenské strojírný, a.s., Rosice u Chrasti (VPS a.s.).

4.1 Ukazatele rentability

Tento typ poměrových ukazatelů ukazuje celkovou efektivitu podniku při využití kapitálu, ať již vlastního kapitálu, cizího kapitálu nebo celkového kapitálu. Jeho hodnoty sledují především jeho vlastníci nebo potencionální investoři. U těchto ukazatelů se neuvádějí většinou žádné doporučené hodnoty, nejlepším signálem o schopnostech podniku je jejich rostoucí trend.

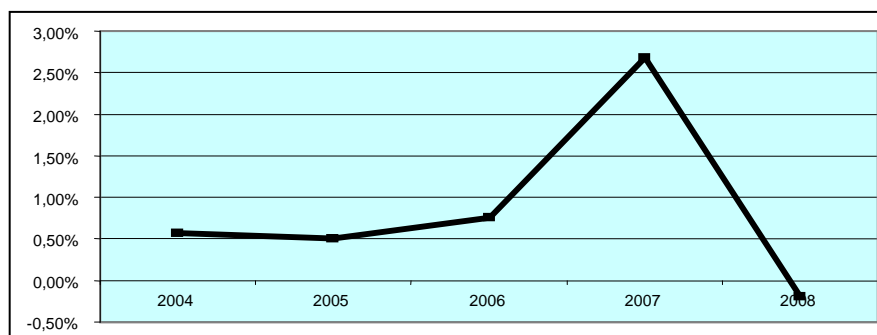
Rentabilita vloženého kapitálu

Tabulka 1 – Výpočet ROA v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
EAT(čistý zisk) v tis. Kč	883	806	1402	4637	-362
aktiva v tis. Kč	153 288	160 619	184 723	172 693	190 264
ROA	0,58%	0,50%	0,76%	2,69%	-0,19%

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Tento ukazatel vypovídá o schopnosti aktiv generovat zisk, je jedno z jakých zdrojů aktiva pocházejí, zda z vlastních nebo cizích. Na grafu 2 je zřetelně vidět nejprve pomalu rostoucí vývoj od roku 2004 až do roku 2007, kdy v roce 2008 nastal strmý pokles. V roce 2007 dokázala každá koruna aktiv vydělat 0,0269 Kč čistého zisku, rok 2008 naopak znamenal prodělek 0,0019 Kč na každou korunu aktiv, takže nedošlo k žádnému zhodnocení vloženého kapitálu.

Graf 2 - Vývoj ROA v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Z rozvahy je znatelný růst aktiv nutných pro zvyšování a zkvalitňování výroby, které ale mohou výrazně ovlivňovat náklady. Rentabilita vloženého kapitálu by měla být vyšší, cílem by měl být vyšší čistý zisk.

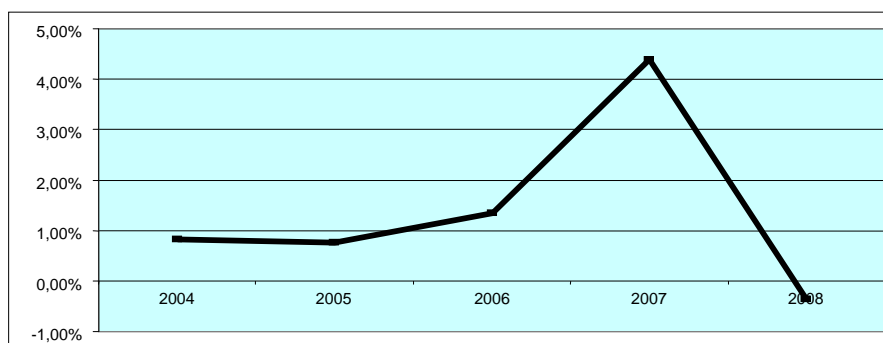
Rentabilita vlastního kapitálu

Tabulka 2 – Výpočet ROE v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
EAT-čistý zisk v tis. Kč	883	806	1402	4637	-362
vlastní kapitál v tis. Kč	107 270	105 599	104 109	105 717	102 325
ROE	0,82%	0,76%	1,35%	4,39%	-0,35%

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Rentabilita vlastního kapitálu udává výnosnost kapitálu, který byl do podniku vložen vlastníky (investory, akcionáři). Jeho hodnota by měla být vyšší, než úrok při alternativním použití kapitálu. Hodnota tohoto ukazatele by měla převýšit hodnotu bezrizikových cenných papírů, jinak nebude podnik pro investory zajímavý. Z grafu 3 je zřetelné, že nejlepšího výsledku bylo dosaženo v roce 2006 a 2007. V roce 2007 již na 1 Kč vlastního kapitálu připadl zisk 0,0439 Kč, tato hodnota je již vcelku přijatelná. Rok 2008 znamenal vysoký propad i přes pokles hodnoty vlastního kapitálu.

Graf 3 – Vývoj ROE v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

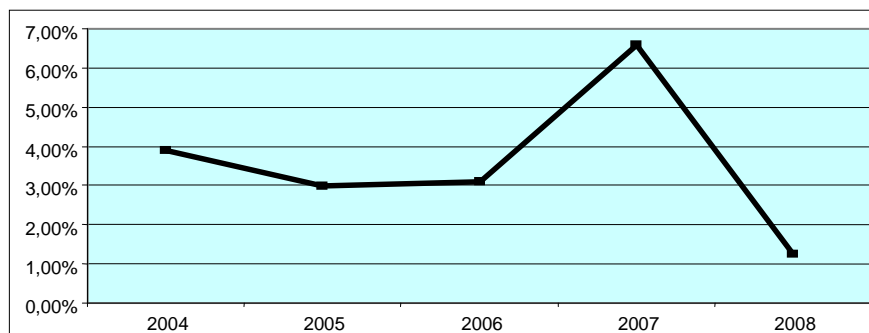
Rentabilita investovaného kapitálu

Tabulka 3 – Výpočet ROCE v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
EBIT(zisk před zdan. a úroky) v tis. Kč	4069	3100	3265	7252	1313
Vlastní kapitál + dlouhod. dluhy v tis. Kč	104 509	103 522	105 119	109 995	104 705
ROCE	3,89%	2,99%	3,11%	6,59%	1,25%

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Rentabilita investovaného kapitálu je ukazatelem, kterým měříme míru výnosnosti dlouhodobě investovaného kapitálu, komplexně vyjadřuje efektivnost hospodaření společnosti.³¹ Vysoké efektivity bylo dosaženo v roce 2007, což ilustruje následující graf 4, kdy hodnota ukazatele dosáhla 6,59 %, rok 2008 kvůli nízkému zisku znamenal silný propad.

Graf 4 – Vývoj ROCE v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Rentabilita tržeb (zisková marže)

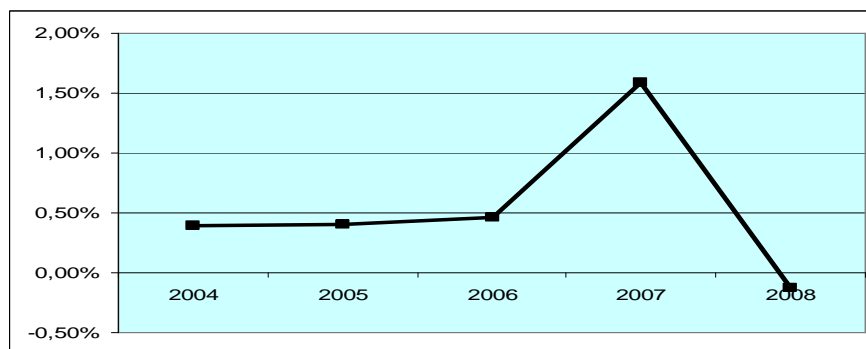
Tabulka 4 – Výpočet ROS v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
EAT(čistý zisk) v tis. Kč	883	806	1402	4637	-362
Tržby(výrobky a služby) v tis. Kč	224 141	198 129	303 716	291 724	276 917
ROS	0,39%	0,41%	0,46%	1,59%	-0,13%

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Rentabilita tržeb (ziskové rozpětí) je podílem zisku a tržeb, ukazuje tedy kolik zisku je schopen podnik získat z 1 Kč tržeb. Tento podíl měl od roku 2004 stoupající tendenci (viz graf 5), což je dobrým znamením ve vztahu k nákladům (pokud je tendence klesající, je třeba se zaměřit na podrobnější rozbor nákladů), nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2007, kde podnik vytvořil 0,0159 Kč zisku na 1 Kč tržeb, propad byl zaznamenán až v roce 2008. Tržby za výrobky a služby měly v období let 2004 až 2006 stoupající tendenci, největší skok znamenal rok 2006, kdy oproti roku 2005 vzrostly tržby o více jak 50%. Poté začaly mírně klesat, tržby jsou u podniku silně ovlivněny kurzem koruny k euru, který v posledních dvou letech silně kolísal. Tendence růstu tržeb je obecně kladným jevem, ale je třeba zvýšit úroveň čistého zisku.

³¹ RŮŽIČKOVÁ, P.: *Finanční analýza-metody, ukazatele, využití v praxi*, 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008, str. 53

Graf 5 – Vývoj ROS v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

4.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity jsou jedním z velice důležitých ukazatelů, které vypovídají o schopnosti podniku dostát svým závazkům, nedostatek likvidity může být pro podnik likvidační a přivést ho až k bankrotu.

Běžná likvidita

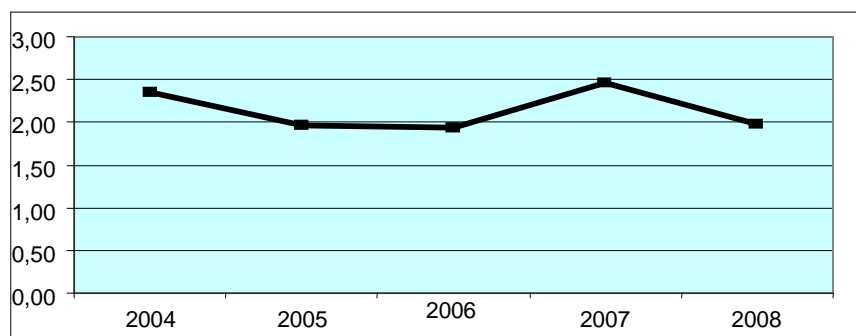
Tabulka 5 – Výpočet běžné likvidity v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Oběžná aktiva v tis. Kč	98 425	109 715	127 116	115 869	135 329
Krátkodobé závazky v tis. Kč	41 949	55 768	65 709	46 966	68 566
Běžná likvidita	2,35	1,97	1,93	2,47	1,97

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Běžná likvidita poměruje oběžná aktiva jako jsou zásoby, pohledávky nebo krátkodobý finanční majetek vůči krátkodobým závazkům. Ukazuje kolikrát převyšují oběžná aktiva krátkodobé závazky. Běžně uváděným postačujícím poměrem by měla být hodnota od 1,5 do 2,5, což se podniku podařilo splnit, hodnoty běžné likvidity se pohybují v pásmu od 1,93 do 2,47.

Vyšší hodnoty by mohly být signálem nedokonalého využití oběžných aktiv a zbytečné vázanosti prostředků v tomto typu aktiv. Z grafu 6 je zřetelně vidět pohyb v pásmu od 1,5 do 2,5. Podnik by tedy neměl mít problém s platební schopností.

Graf 6 – Vývoj běžné likvidity v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Pohotová likvidita

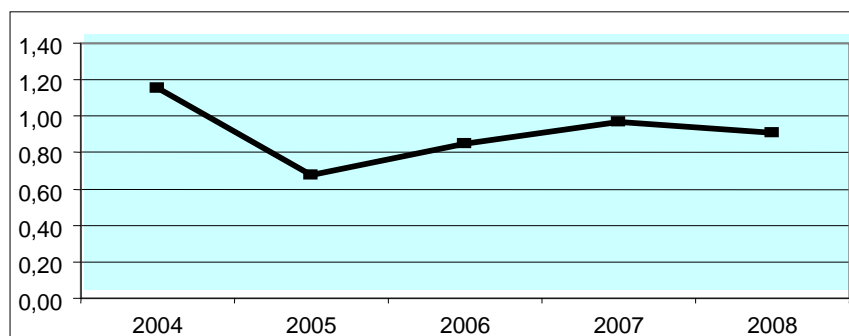
Tabulka 6 – Výpočet pohotové likvidity v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Oběžná aktiva-zásoby v tis. Kč	48 374	37 880	55 654	45 568	62 198
Krátkodobé závazky v tis. Kč	41 949	55 768	65 709	46 966	68 566
Pohotová likvidita	1,15	0,68	0,85	0,97	0,91

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Pohotová likvidita vyjadřuje schopnost podniku platit své závazky bez toho, aniž by musela prodávat své zásoby, doporučené hodnoty by se měly pohybovat v pásmu 1 až 1,5, neměla by tedy klesnou pod hodnotu 1.

Tento poměr se podařilo dodržet jen v roce 2004, poté hodnoty, jak je vidět z následujícího grafu 7, klesaly pod doporučenou mez, nejnižšího stavu bylo dosaženo v roce 2005.

Graf 7 – Vývoj pohotové likvidity v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Hotovostní likvidita

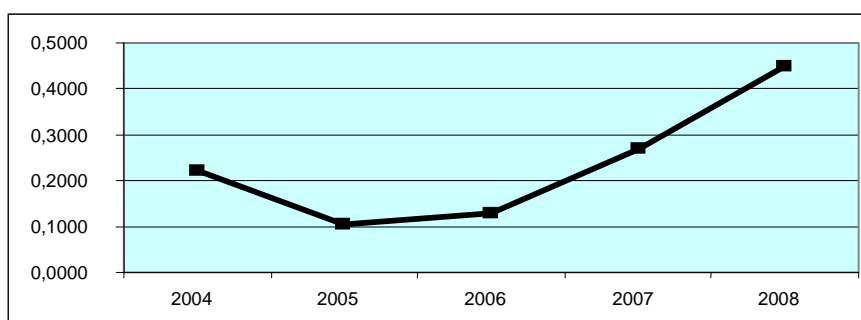
Tabulka 7 – Výpočet hotovostní likvidity v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Peněžní prostředky v tis. Kč	9 284	5 856	8 493	12 630	30 881
Krátkodobé závazky v tis. Kč	41 949	55 768	65 709	46 966	68 566
Hotovostní likvidita	0,22	0,11	0,13	0,27	0,45

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

V tomto ukazateli jsou zahrnuty nejlikvidnější složky rozvahy, udává schopnost platit splatné (krátkodobé závazky). V literatuře je doporučována hodnota 0,5 až 0,6, ale některé prameny uvádějí i hodnoty od 0,2, které mohou být přijatelné.³²

Z grafu 8 jasně vyplývá, že v letech 2005 a 2006 hodnoty nedosahovaly ani nižšího možného pásma a schopnost podniku okamžitě dostát svým závazkům byla ohrožena. V roce 2008 i přes záporný zisk podnik disponoval vysokou výší peněžních prostředků, zřetelný je i nárůst oproti letům předcházejícím. Hotovostní likvidita má tedy stoupající tendenci.

Graf 8 – Vývoj hotovostní likvidity v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

4.3 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele vypovídají o schopnosti podniku efektivně využívat svá aktiva, nedostatek aktiv může komplikovat výrobu, přebytek na druhou stranu váže finanční prostředky, které nepřinášejí žádný výnos (náklady mohou vznikat i v souvislosti se skladováním, údržbou, pojištěním). Ukazatele vyjadřujeme buď jako dobu obratu nebo počtem obrátů.³³

³² RŮŽIČKOVÁ, P.: *Finanční analýza-metody, ukazatele, využití v praxi*, 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008, str. 49

³³ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, str. 82

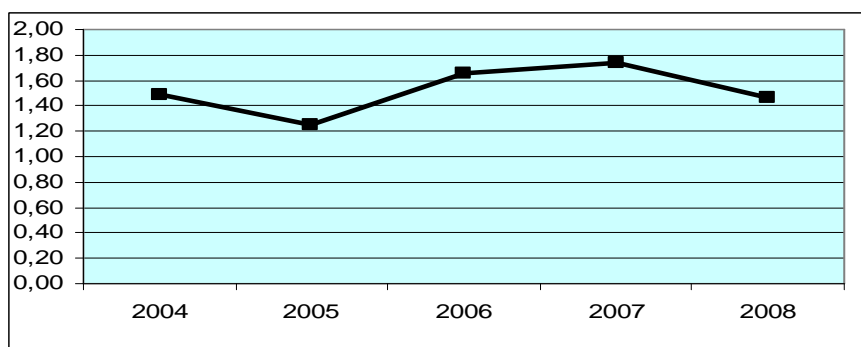
Obrat aktiv

Tabulka 8 – Výpočet obratu aktiv v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Tržby v tis. Kč	228 185	200 476	306 063	299 638	279 080
Aktiva v tis. Kč	153 288	160 619	184 723	172 693	190 264
Obrat aktiv	1,49	1,25	1,66	1,74	1,47

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Obrat aktiv je ukazatelem, který nám udává hodnotu dosažené tržby v Kč za rok na 1 Kč aktiv. Podniku se po sledovanou dobu dařilo udržovat výši obratu aktiv nad doporučenou hodnotu 1, na grafu 9 můžeme vidět, že hranice minima nebyla porušena. Průměrná hodnota v letech 2004 až 2008 byla 1,52, tento poměr mezi tržbami a aktivy může podnik zlepšit intenzivnějším využíváním stávajících aktiv a omezením nákupu nových aktiv.

Graf 9 – Vývoj obratu aktiv v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Obrat dlouhodobého majetku

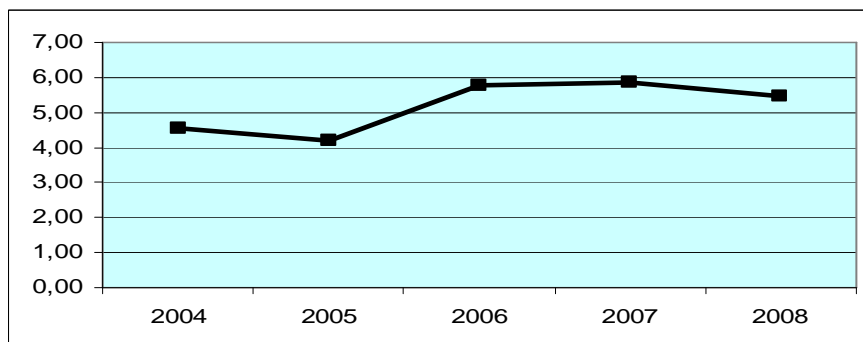
Tabulka 9 – Výpočet obratu dlouhodobého majetku v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Tržby v tis. Kč	228 185	200 476	306 063	299 638	279 080
Dlouhodobý majetek v tis. Kč	50 205	47 937	53 139	51 119	51 007
Obrat dlouhodobého majetku	4,55	4,18	5,76	5,86	5,47

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Obrat dlouhodobého majetku vypovídá o tom, kolik Kč tržeb za rok připadá na 1 Kč dlouhodobého majetku, nejvyšší hodnotu dosáhl podnik v roce 2007, nejmenší v roce 2005. V roce 2006 došlo k výraznému nárůstu tržeb oproti roku 2005 o částku 105 587 tis. Kč, i když stálá aktiva také stoupla, tak jen o minimum oproti rozdílu tržeb.

Tento rozdíl mezi tržbami a stálými aktivy se udržel i v letech následujících. Pokud by hodnota ukazatele klesala, byl by to negativní signál, neboť při vysoké výši fixních aktiv může být podnik ohrožen výraznějším nárůstem nákladů (není schopen pokrýt náklady na fixní aktiva).

Graf 10 – Vývoj obratu dlouhodobého majetku v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Doba obratu pohledávek

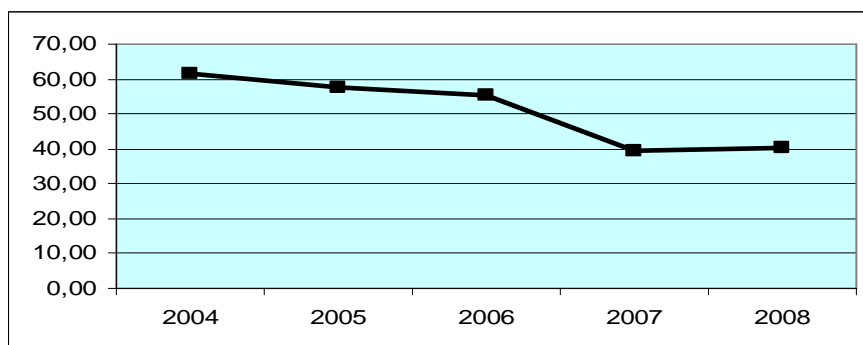
Tabulka 10 – Výpočet doby obratu pohledávek v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Pohledávky v tis. Kč	39 088	32 022	47 160	32 936	31 317
Denní tržby v tis. Kč	634	557	850	832	775
Doba obratu pohledávek	61,67	57,50	55,47	39,57	40,40

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Doba splatnosti pohledávek je počet dní, po které jsou tržby vázány v pohledávkách (doba, než jsou inkasovány peněžní prostředky za výrobky nebo služby). Jak vyplývá z grafu 11, ukazatel má klesající tendenci, tedy podniku se daří získávat peníze za své výrobky a služby rychleji. Doba mezi uskutečněním obchodu a inkasem se mezi roky 2004 a 2006 zkrátila o 21,27 dne, tedy skoro o jednu třetinu.

Vývoj doby obratu pohledávek lze považovat za úspěch současného managementu podniku, neboť celorepublikově se doba mezi uskutečněním obchodu a platbou prodlužuje (není výjimkou, že podniky musí přistupovat i na 120 denní splatnost). Podnik dosáhl této pozice především politikou zálohových plateb před započítáním práce na zakázce, pokud je to rozsáhlejší výrobní akce, jsou zálohy odběrateli placeny postupně podle postupů jednotlivých prací.

Graf 11 – Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Obrat zásob

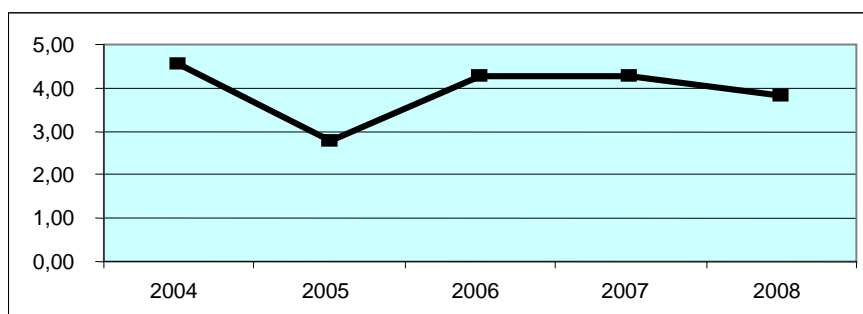
Tabulka 11 – Výpočet obratu zásob v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Tržby v tis. Kč	228 185	200 476	306 063	299 638	279 080
Zásoby v tis. Kč	50 051	71 835	71 462	70 301	73 131
Obrat zásob	4,56	2,79	4,28	4,26	3,82

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

U ukazatele obratu zásob je obecně nejlepší, co nejvyšší hodnota ukazatele, pokud je nízká, podnik má v zásobách zbytečně dlouho vázané peněžní prostředky. Obrat zásob udává výši tržeb v Kč na 1 Kč zásob za rok, v letech 2004 až 2008 bylo dosaženo průměrného obratu zásob 3,942. I když v letech 2006 až 2007 byly zvýšeny tržby, tak současně rostly i celkové zásoby.

Index tržeb mezi roky 2008 a 2004 byl na hodnotě 1,22 a index zásob mezi těmito lety byl 1,46. Z vývoje tedy vyplývá, že zásoby rostly rychlejším tempem, než rostly tržby a to je spíše negativní signál.

Graf 12 – Vývoj obratu zásob v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Doba obratu zásob

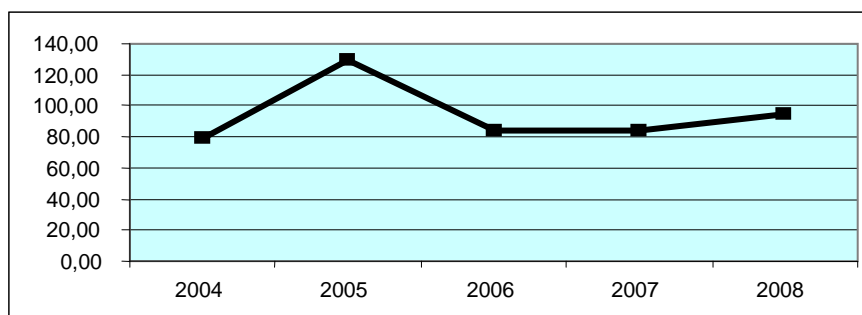
Tabulka 12 – Výpočet doby obratu zásob v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Zásoby v tis. Kč	50 051	71 835	71 462	70 301	73 131
Denní tržby v tis. Kč	634	557	850	832	775
Doba obratu zásob	78,96	129,00	84,06	84,46	94,34

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Doba obratu zásob je doba, po kterou jsou zásoby v podniku, než dojde k jejich spotřebě. Obecně je pro podnik vždy nejvýhodnější variantou, aby doba vázanosti zásob byla co nejkratší. U výrobního podniku tohoto typu vyrábějícího velké investiční celky, je hodnota tohoto ukazatele odpovídající, výjimkou byl rok 2005 (viz graf 13), kde hodnota 129 dní od nákupu zásob do realizace výrazně převyšuje hodnoty v letech ostatních.

Obecně je dlouhá doba mezi zadáním zakázky a její realizací a podnik musí předzásobit výrobu na delší čas, neboť např. určité typy válcovaných plechů vyrábí dodavatelský podnik jen jednou za půl roku).

Graf 13 – Vývoj doby obratu zásob v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

4.4 Ukazatele zadluženosti

Každý podnik je určitým způsobem financován, může být financován jen z vlastních zdrojů (vlastním kapitálem), i když tato varianta není příliš obvyklá a je typická jen pro menší rodinné podniky, nebo je financován současně vlastními zdroji a cizími zdroji (cizím kapitálem). Tato varianta je dnes převažující, cizí kapitál zvyšuje výnosnost vlastního kapitálu, pokud je dodržen určitý vyhovující poměr, kdy působí efekt finanční páky kladným směrem.

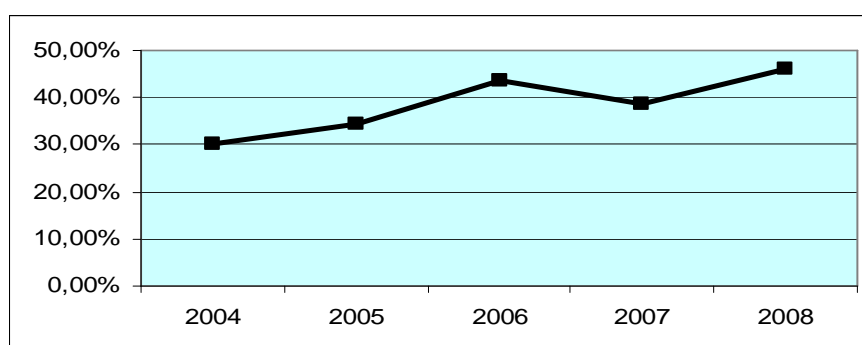
Celková zadluženost

Tabulka 13 – Výpočet celkové zadluženosti v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Celkové cizí zdroje v tis. Kč	46 011	55 019	80 614	66 976	87 939
Celková aktiva v tis. Kč	153 288	160 619	184 723	172 693	190 264
Celková zadluženost	30,02%	34,25%	43,64%	38,78%	46,22%

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Hodnota celkové zadluženosti je podílem celkových cizích zdrojů a celkových aktiv, věřitelé daného podniku vždy dávají přednost nižší hodnotě, mají větší jistotu návratnosti svých peněz. Vlastníci oproti tomu preferují vyšší hodnoty celkové zadluženosti, efekt finanční páky jim zvyšuje jejich výnosy. Hodnoty v letech 2004, 2005 a 2007 jsou mimo doporučené pásmo 40- 60 % podílu cizího kapitálu, je zde tedy patrnější výhoda pro věřitele (při likvidaci podniku by jejich nároky byly kryty aktivy podniku), nad hodnotu 40 % se hodnota ukazatele dostala v letech 2006 a 2008, což je výhodnější pro vlastníky. Cizí zdroje v roce 2008 oproti roku 2004 vzrostly o 91 %, naproti tomu aktiva vzrostla ve stejných letech jen o 24 %.

Graf 14 – Vývoj celkové zadluženosti v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Úrokové krytí

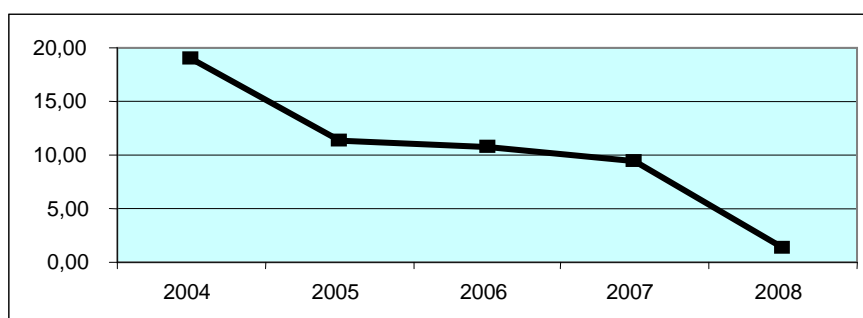
Tabulka 14 – Výpočet úrokového krytí v letech 2004 až 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
EBIT(zisk před úroky a zdaněním) v tis. Kč	4069	3100	3265	7252	1313
úroky v tis. Kč	214	273	304	776	986
Úrokové krytí	19,01	11,36	10,74	9,35	1,33

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

Hodnota úrokového krytí je poměrem hodnot EBIT a úroků, vyjadřuje tedy dosažený zisk (před úroky a zdaněním) v Kč na 1 Kč placených úroků. Neuplatňuje se zde tedy tzv. daňový štít. Pokud je hodnota rovna 1, celý zisk podniku padne na zaplacení úroků, akcionáři nezískají nic.

Vývoj ukazatele v jednotlivých letech má výrazně klesající tendenci, jak je patrné z grafu 16 byl zaznamenán propad z hodnoty 19,01 až na hodnotu 1,33, která je již z hlediska doporučovaných hodnot pod limitní hranicí (uvádí se pokrytí úroku ziskem 3x až 6x)³⁴. Tento vývoj je způsoben výrazným nárůstem množství cizího kapitálu a tím pádem je firma nucena platit vysoké úroky.

Graf 15 – Vývoj úrokového krytí v letech 2004 až 2008

Zdroj: účetní výkazy VPS, a.s. Rosice, vlastní zpracování

4.5 Pyramidový rozklad dle Du Pont

Při konstrukci pyramidového rozkladu podle Du Ponta se většinou vychází z provozního a finančního výsledku hospodaření a rozvahy podniku. Tento systém rozkladu využívá rozkladu vrcholového ukazatele ROE na dílčí ukazatele a lze tedy vidět vzájemné působení jednotlivých ukazatelů na vrcholový ukazatel.

$$\begin{aligned} \text{ROE} &= \text{ROA (Čistý zisk/Aktiva)} \times \text{Finanční páka (Celkový kapitál/Vlastní kapitál)} = \\ &= \text{ROS (Čistý zisk/Tržby)} \times \text{Obrat celkových aktiv (Tržby/Aktiva)} \times \text{Finanční páka} \end{aligned}$$

$$\text{ROE (2004)} = 0,36 \times 1,61 \times 1,43 = 0,83$$

$$\text{ROE (2005)} = 0,37 \times 1,40 \times 1,52 = 0,79$$

$$\text{ROE (2006)} = 0,43 \times 1,71 \times 1,77 = 1,30$$

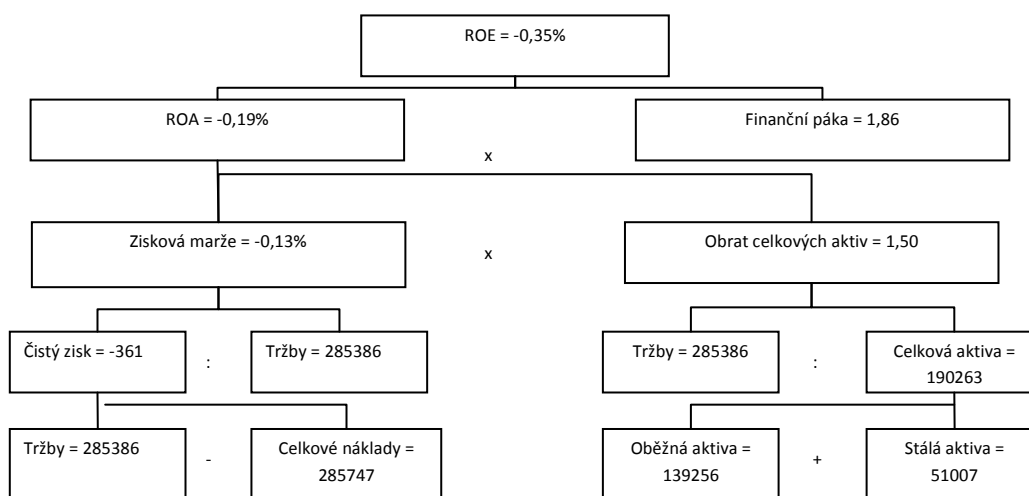
³⁴ SEDLÁČEK, J.: *Účetní data v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 1999, str.55

$$\text{ROE (2007)} = 1,52 \times 1,77 \times 1,63 = 4,39$$

$$\text{ROE (2008)} = -0,13 \times 1,50 \times 1,86 = -0,35$$

Z výše uvedené rovnice lze vyvodit, že pokud chce podnik zvyšovat hodnotu ROE (výnosnost vlastního kapitálu) musí zvýšit hodnotu čistého zisku na 1 Kč tržeb a toho dosáhne snížením nákladů na jednotku produkce, další tzv. pákou je zvyšování obratu aktiv formou zvýšení tržeb na 1 Kč aktiv, čehož může být dosaženo jednak celkovým zvýšením tržeb při zachování hodnoty aktiv, nebo zachováním výše tržeb a snížením celkových aktiv. Poslední pákou je finanční páka, která se zvyšuje při zvýšení podílu cizího kapitálu na vlastním kapitálu podniku, kladný vliv se projeví, pokud je cena cizího kapitálu nižší než cena vlastního kapitálu.

Nejvyššího efektu na hodnotu ROE bylo dosaženo v roce 2007, kdy působily kladně jak hodnota ROA, tak hodnota finanční páky. V tomto roce rostly tržby, náklady se snížily oproti roku 2006 a i hodnota finanční páky zůstala relativně stabilní.

Obrázek 3 - Du Pont pyramida rok 2008

Z rozkladu vrcholového pyramidového ukazatele ROE (rok 2008) je zřetelně vidět působení záporného výsledku čistého zisku ovlivňujícího hodnotu ROA, záporný výsledek je umocněn vysokou hodnotou finanční páky.

Výnosnost vlastního kapitálu tedy dosáhla záporných hodnot, podnik tedy v roce 2008 pracoval se ztrátou. Rozklad ukazuje převýšení vynaložených nákladů v roce 2008 nad tržbami.

4.6 Vliv devizového kurzu

Na výsledky podniku v posledních letech má výrazný vliv vývoj devizového kurzu koruny, který od roku 2004 zaznamenal silné posílení koruny vůči euru. Pro VPS Rosice jako exportéra je to situace velice nevýhodná, podnik nemohl zvyšovat ceny produkce, nebyl by schopen konkurovat. Musel tedy snižovat svoji marži, což se projevilo na celkovém hospodářském výsledku.

Z následující tabulky 15 je zřetelně vidět vývoj v posilování koruny, podnik VPS Rosice ztratil na každém euru ve čtvrtém čtvrtletí roku 2008 oproti prvnímu čtvrtletí roku 2004 částku 7,247 Kč.

Tabulka 15 – Vývoj devizového kurzu CZK/EUR

Vývoj devizového kurzu CZK/EUR	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
2004	32,859	32,027	31,587	31,126
2005	30,014	30,126	29,677	29,298
2006	28,600	28,384	28,330	28,045
2007	28,037	28,266	27,923	26,829
2008	25,562	24,826	24,092	25,342

Zdroj: www.cnb.cz³⁵, vlastní zpracování

4.7 Srovnání s odvětvím

Investoři ale i samotné podniky by měly porovnávat dosažené výsledky s podniky konkurenčními, nebo i podniky, které nejsou přímými konkurenty. Podniky tak činí ve snaze zjistit, zda jsou stejně schopné produkovat hodnoty a zda vytvářejí dostatečnou sumu zisku. Toto porovnání provádějí nejenom samotné podniky, ale například i investoři a banky.

V porovnání hodnot **ROA** podniku VPS Rosice s odvětvím³⁶ (výpočet ROA z hodnoty EBIT) jsou podnikové výsledky hluboko pod dosaženým odvětvovým průměrem. ROA v odvětví dosáhlo v roce 2007 hodnoty 12,80 % a v roce 2008 hodnoty 9,86 %, podnik (při přepočtu ROA na podíl EBIT a aktiv) dosáhl jen 4,20% v roce 2007 a 0,69 % v roce 2008.

³⁵ http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=EUR, 01.03.2010, [on-line]

³⁶ <http://www.mpo.cz/dokument71656.html> - *Finanční analýza podnikové sféry za 3. čtvrtletí 2009*, 2.4.2010, [on-line]

ROE podniku (výpočet EBIT/vlastní kapitál) v letech 2007 a 2008 dosáhlo hodnot 6,86 % a 1,28 %, odvětví proti tomu ve stejných letech hodnot 18,66 % a 14,91 %.

V porovnání **ROS** s odvětvovým průměrem ze souboru statistických dat zaostává podnik za průměrem odvětví jak v roce 2007, tak i v roce 2008, Podnikový ukazatel dosáhl hodnoty 1,59 % a -0,13 %. V roce 2007 byl průměr v odvětví 6,85 % a v roce následujícím 5,35 %. Z uvedeného vyplývá, že podnik zaostává ve svých výsledcích za odvětvím a přiblížil se průměru jen v roce 2007, kdy dokázal pokořit alespoň jednocentní podíl výsledku hospodaření na obratu.

Z těchto výsledků jednotlivých ukazatelů rentabilit a jejich srovnání s průměrem je patrné, že podnik **nemá dostatečnou schopnost generovat zisk a zaostává za průměrem v odvětví.**

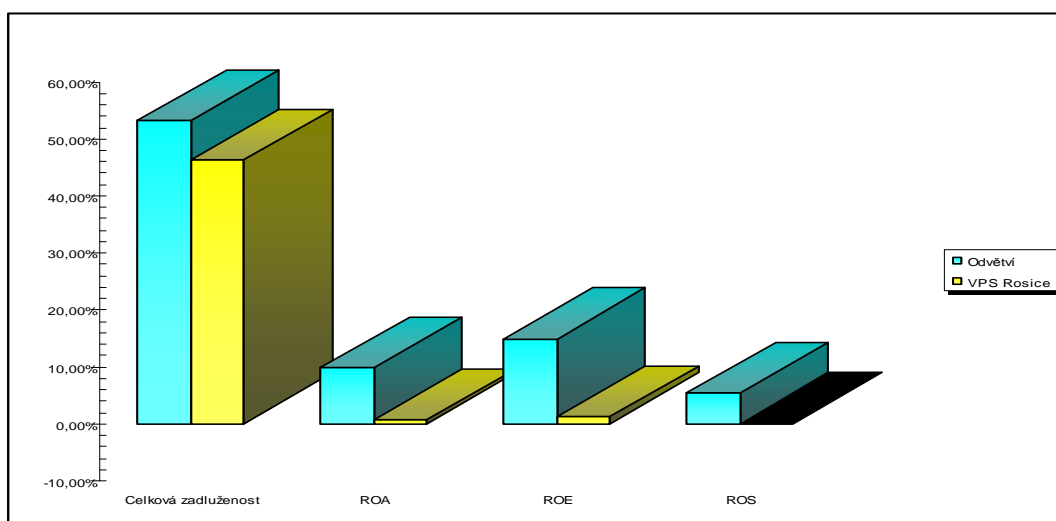
Pokud bychom hodnotili **běžnou likviditu** podniku v porovnání s odvětvovým průměrem, tak podnik dosáhl překvapivě dobrých výsledků, odvětvový průměr za rok 2007 dosáhl hodnoty 1,48 a v roce 2008 hodnoty 1,40, podnik oproti tomu hodnot 2,47 a 1,97, podnik by tedy měl být schopen včas uspokojovat své věřitele.

Odvětví dosáhlo v letech 2007 a 2008 průměrných hodnot **hotovostní likvidity** 0,21, podniku VPS Rosice se v těchto letech podařilo dosáhnout hodnot 0,27 a 0,45, tento vývoj má pozitivní vliv na vnímání podniku věřiteli.

Pokud budeme hodnotit **obrat aktiv** v porovnání s průměrem v odvětví, tak podnik dosáhl lepších výsledků než odvětví, průměr odvětví v roce 2007 byl 1,32 a v roce 2008 1,28 a podnik tyto hodnoty překročil jak v roce 2007 hodnotou 1,74, tak i v roce 2008 hodnotou 1,47.

V porovnání s odvětvím je podnik pod úrovní průměru odvětví ve využívání cizích zdrojů, v roce 2007 byl průměr podílu cizích zdrojů ku aktivům v odvětví na hodnotě 51,03 % a v roce 2008 na hodnotě 53,17 %, podnik dosáhl hodnot 38,78 % a 46,22 %. **Zadluženost** podniku je tedy menší než průměr odvětví, ale tato zadluženost meziročně (mezi rokem 2007 a 2008) stoupla o 7,44 %.

Úrokové krytí v porovnání s průměrem v odvětví v letech 2007 a 2008, kdy odvětví dosáhlo hodnot úrokového krytí 15,54 a 10,04, klesly hodnoty úrokového krytí podniku z 9,35 v roce 2007 na hodnotu 1,33 v roce 2008. Podnik je tedy sice zadlužen méně než průměr odvětví, ale nedosahuje takového zisku, aby byl schopen vydělat bez problémů na nutné splátky úroků z vypůjčených finančních prostředků a ještě vytvořil dostatečný zisk pro akcionáře nebo pro další rozvoj.

Graf 16 – Srovnání odvětví a podniku v roce 2008
(vybrané ukazatele)

5 Návrhy a doporučení pro podnik

Na základě provedené analýzy vybraných poměrových ukazatelů a následného porovnání s průměrem odvětví nelze hodnotit daný podnik VPS Rosice jako podnik, který budou vyhledávat investoři. Výnosnost vložených prostředků nedosahuje ani hodnot bezrizikové sazby³⁷ (výnos z desetiletých státních dluhopisů), která v roce 2008 byla na hodnotě 4,55 %.

Podnik nyní soustřeďuje veškerou svoji aktivitu na rozvoj mimo tuzemsko, jeho prioritou je především trh EU. Tímto záměrem je ovlivněno veškeré hospodaření VPS Rosice, neboť tato koncepce rozvoje přináší podniku nejen vidinu zvětšení zisku v budoucnosti, ale jsou s ní spojeny také velké investice do fixního a oběžného majetku, zlepšení technické úrovně výrobků a také nutnost zajistit jejich přijetí náročnými zákazníky, což ale také v důsledku vyšších nákladů vedlo k nízkému hospodářskému výsledku.

Dle analýz ukazatelů **rentability** podnik VPS Rosice nedosahuje takových výsledků, aby mohl být spokojen. Hodnoty ukazatelů jsou na dost nízké úrovni, podnik není schopen vyprodukovat vyšší hodnoty čistého zisku, aktiva tedy neprodukují takový zisk, který by odpovídal jejich výši. Analýza ukázala, že podnik nevyužívá aktiva v plné míře (kapitál je vázán v aktivech, která neprodukují žádnou hodnotu, nebo velice nízkou).

Prioritou vedení VPS Rosice by se mělo stát snižování hodnoty aktiv, především oběžných aktiv, zrychlit jejich oběh a soustředit se na postupné snižování nákladů. Podniku se dařilo postupně sice zvyšovat výši tržeb, ale přitom rostly také náklady na dosažení těchto tržeb. Podnik při trvání dosahování stávajících výsledků hospodaření nebude zajímavý pro investory, neboť pro ně bude daleko výhodnější investovat do výnosnějších cenných papírů. Tímto faktem by mohla být ovlivněna budoucnost VPS Rosice.

Podle rozborů ukazatelů **likvidity** by podnik VPS Rosice neměl mít větší problémy s úhradou svých závazků, běžná likvidita je v pásmu velice přijatelných hodnot a také pohotová likvidita je jen o málo horší než doporučené minimum. U hotovostní likvidity je tato situace horší, ale podniku se vždy dařilo své závazky splnit. Z rozvahy není možno zjistit přesnou výši splatných závazků, tento ukazatel tedy může být ovlivněn vyšší hodnotou krátkodobých závazků, než by přesně odpovídalo okamžiku splatnosti. Podnik si po stránce platební schopnosti vede dobře, v tomto ohledu by měl podnik zachovat tuto strategii a snažit se ji

³⁷ <http://www.mpo.cz/dokument71656.html> - Finanční analýza podnikové sféry za 3. čtvrtletí 2009, 2.4.2010, [on-line]

udržet, bude pro něho snadnější jednání s dodavateli i finančními institucemi, bude tzv. bonitní.

Na základě rozboru **obratu aktiv** by se VPS Rosice měly zaměřit na efektivnější využívání aktiv, hodnota obratu aktiv sice dosáhla doporučeného minima, ale je to stále nedostačující obrat. Podnik by se měl snažit obrat zvýšit, základem by mělo být provedení důkladné revize struktury a časového využívání jednotlivých druhů aktiv a poté by měla následovat reorganizace ve prospěch lépe využitelného majetku nebo snížení celkového objemu těchto aktiv.

Z vývoje **obratu zásob a doby obratu zásob** vyplývá jasné doporučení pro VPS Rosice na snížení celkového množství zásob, lepší organizaci nákupu a následného pohybu zásob podnikem. Investice do vypracování optimálního logistického řetězce (vypracovaného firmě na míru) by se podniku vyplatilo i s ohledem na jeho záměr dalšího rozšiřování výroby.

Porovnáním vývoje jednotlivých ukazatelů **zadluženosti** podniku VPS Rosice je zřejmý vysoký nárůst cizích zdrojů, kterými podnik financuje své aktivity. Celková zadluženost je v pásmu doporučených hodnot, ale alarmujícím jsou výsledky úrokového krytí, které mají neustále klesající tendenci, takže podniku placení úroků ukrajuje každým rokem více a více ze zisku. Podobné výsledky je možno pozorovat u zadluženosti vlastního kapitálu, kde podíl cizího kapitálu ve vztahu k vlastnímu kapitálu podniku má rostoucí trend.

Podnik by měl veškeré úsilí soustředit na zvýšení zisku, především hledáním úspor uvnitř podnikového hospodaření, zvýšit produktivitu na jednotku vloženého kapitálu vhodnými metodami racionalizace, lepší organizace práce a přesného vymezení a standardizace procesů.

U takto rostoucího podniku by měl management VPS Rosice přistoupit k celkové postupně hloubkové revizi veškerých procesů v podniku s cílem odhalit skryté rezervy a plýtvání zdroji. V rychle rozvíjejících se podnicích nebo podnikcích, které se dostávají do určitých problémů, se osvědčuje metoda ABM (Activity Based Management) využívající metody ABC (Activity Based Costing), které jsou zaměřeny na odhalení nositelů nákladů a procesů přidávajících a nepřidávajících hodnotu pro zákazníka a následné zlepšování procesů.

Jak již bylo konstatováno, na celkové hospodaření podniku VPS Rosice má velký vliv kolísání devizových kurzů. Podnik většinu své produkce realizuje na zahraničních trzích a jeho pohledávky jsou v cizích měnách, měl by proto zvážit možnosti, které nabízejí různé zajišťovací aparáty eliminující možná rizika exportéra vyplývající z možných ztrát v důsledku zhodnocení české měny vůči jiné měně. Podnik by mohl využít různých derivátů, které nabízejí instituce finančního trhu, například opčních nebo forwardových termínových

obchodů. Podnik by mohl lépe řídit své cash flow a nebyl by závislý na budoucím vývoji devizových kurzů.

6 Závěr

Dobré řízení podniku se neobejde bez informací o tom, jaké následky měla rozhodnutí managementu v minulosti a jak si podnik stojí v současnosti. Klíčovým zdrojem pro získání takových informací je finanční analýza podniku. Cílem této bakalářské práce bylo posoudit hospodaření podniku Východočeské plynárenské strojírný, a.s. Rosice právě na základě provedené finanční analýzy.

Nezbytným předpokladem pro splnění tohoto cíle bylo nastudování a zpracování jednotlivých teoretických přístupů k finanční analýze a deskripce jednotlivých metod finanční analýzy a jejich použití za účelem jejich poznání a posouzení vhodnosti jejich aplikace na daný podnik.

Finanční zdraví podniku Východočeské plynárenské strojírný, a.s. Rosice bylo následně posouzeno s využitím vybraných metod finanční analýzy. Především šlo o posouzení rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti, jejich srovnání s odvětvovými průměry a vypracování a zhodnocení pyramidového rozkladu.

Finanční zdraví analyzovaného podniku VPS nelze na základě provedené finanční analýzy hodnotit kladně, podnik má především problémy ve vytváření dostatečně vysokého čistého zisku, tato situace by byla z krátkodobého hlediska vcelku přijatelná, ale bohužel trvala v podniku po celou dobu zkoumaného období, tedy po dobu 5 let. Hlavním a nejdůležitějším cílem podniku by se měla stát optimalizace nákladové stránky hospodaření. Omezení stavu zásob, racionalizační a optimalizační opatření a zvýšení produktivity práce by mohly přinést zlepšení této situace.

Podnik VPS Rosice je úzce specializován na výrobu jednoho druhu produktu, řešením situace by mohlo být i rozšíření portfolia výrobků pro drobnější domácí spotřebitele včetně nabídky doplňkových služeb, pokud by tento krok vedl k vyšší rentabilitě.

Na základě popsání metodiky finanční analýzy, její aplikací na Východočeské plynárenské strojírný a následným zhodnocením situace a vypracováním doporučení, lze konstatovat, že byl splněn cíl práce.

Použité zdroje

1. KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2004, ISBN 80-7179-802-9
2. GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J.: *Finanční analýza a plánování podniku.* Praha: Ekopress, 2007, 978-80-86929-26-2
3. RŮŽIČKOVÁ, P.: *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi, 2. vyd.* Praha: GRADA Publishing, 2008, ISBN 978-80-247-2481-2
4. SEDLÁČEK, J.: *Finanční analýza podniku.* Brno: Computer Press, 2008, ISBN 978-80-251-1830-6
5. KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza – krok za krokem.* Praha: C.H.Beck, 2005, ISBN 80-7179-321-3
6. SEDLÁČEK, J.: *Účetní data v rukou manažera.* Brno: Computer Press, 1999, ISBN 80-7226-140-1
7. SYNEK, M.a kol.: *Podniková ekonomika. 3.přepracované a doplněné vydání.* Praha: C. H. Beck, 2002, ISBN 807179-736-7
8. MÁČE, M.: *Finanční analýza obchodních a státních organizací.* Praha: GRADA Publishing, 2006, ISBN 80-247-1558-9
9. HOLEČKOVÁ, J.: *Finanční analýza firmy.* Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-392-8
10. <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dane-ucetnictvi/techniky-a-metody-financni-analyzy/1000465/53421/>- *Techniky a metody finanční analýzy* , 11.8.2009, [on-line]
11. <http://www.vpsr.cz/>, 12.9.2009, [on-line]
12. <http://www.justice.cz/>, 22.8.2009, [on-line]
13. http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=EUR, 01.03.2010, [on-line]
14. <http://www.mpo.cz/dokument71656.html> - *Finanční analýza podnikové sféry za 3. čtvrtletí 2009*, 2.4.2010, [on-line]

Seznamy

Seznam obrázků

Obrázek 1 – prolínání účetních výkazů

Obrázek 2 - Du Pont pyramida

Obrázek 3 - Du Pont pyramida rok 2008

Seznam grafů

Graf 1 – Struktura prodeje

Graf 2 – Vývoj ROA v letech 2004 až 2008

Graf 3 – Vývoj ROE v letech 2004 až 2008

Graf 4 – Vývoj ROCE v letech 2004 až 2008

Graf 5 – Vývoj ROS v letech 2004 až 2008

Graf 6 – Vývoj běžné likvidity v letech 2004 až 2008

Graf 7 – Vývoj pohotové likvidity v letech 2004 až 2008

Graf 8 – Vývoj hotovostní likvidity v letech 2004 až 2008

Graf 9 – Vývoj obratu aktiv v letech 2004 až 2008

Graf 10 – Vývoj obratu dlouhodobého majetku v letech 2004 až 2008

Graf 11 – Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2004 až 2008

Graf 12 – Vývoj obratu zásob v letech 2004 až 2008

Graf 13 – Vývoj doby obratu zásob v letech 2004 až 2008

Graf 14 – Vývoj celkové zadluženosti v letech 2004 až 2008

Graf 15 – Vývoj úrokového krytí v letech 2004 až 2008

Graf 16 – Srovnání odvětví a podniku v roce 2008

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Výpočet ROA v letech 2004 až 2008

Tabulka 2 – Výpočet ROE v letech 2004 až 2008

Tabulka 3 – Výpočet ROCE v letech 2004 až 2008

Tabulka 4 – Výpočet ROS v letech 2004 až 2008

Tabulka 5 – Výpočet běžné likvidity v letech 2004 až 2008

Tabulka 6 – Výpočet pohotové likvidity v letech 2004 až 2008

Tabulka 7 – Výpočet hotovostní likvidity v letech 2004 až 2008

- Tabulka 8 – Výpočet obratu aktiv v letech 2004 až 2008
- Tabulka 9 – Výpočet obratu dlouhodobého majetku v letech 2004 až 2008
- Tabulka 10 – Výpočet doby obratu pohledávek v letech 2004 až 2008
- Tabulka 11 – Výpočet obratu zásob v letech 2004 až 2008
- Tabulka 12 – Výpočet doby obratu zásob v letech 2004 až 2008
- Tabulka 13 – Výpočet celkové zadluženosti v letech 2004 až 2008
- Tabulka 14 – Výpočet úrokového krytí v letech 2004 až 2008
- Tabulka 15 – Vývoj devizového kurzu

Seznam zkratk

CF	cash flow – peněžní tok
ROI	rentabilita vloženého kapitálu
ROA	rentabilita aktiv
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROCE	rentabilita investovaného kapitálu
ROS	rentabilita tržeb-zisková marže
EBIT	zisk před úhradou všech úroků a daně z příjmu
EAT	zisk po zdanění
EBT	zisk před zdaněním
ČR	Česká republika
P/E	poměr ceny akcie k zisku na akcii
EPS	čistý zisk na akcii
BV	účetní hodnota akcie
M/B	poměr tržní a účetní hodnoty akcie
IČ	identifikační číslo
s.p.	státní podnik
LPG	Liquefied Petroleum Gas – směs plynu propan-butan
MPa	jednotka tlaku – megapascal
EN ISO	technická norma zavádějící do soustavy českých norem evropskou normu identickou s mezinárodní normou ISO
ISO	International Standard – mezinárodní norma
CE	označení shody – shoda s evropskými směrnici
EU	Evropská unie

EUR	měna euro používaná v zemích Evropské měnové unie
CO2	oxid uhličitý – plyn
VPS	Východočeské plynárenské strojírný
a.s.	akciová společnost
tis.	tisíce
ABM	Activity Based Management
ABC	Aktivita Based Costing

Přílohy

Příloha A – Rozvaha Východočeské plynárenské strojírnny a.s., roky 2005, 2006, 2007, 2008 – vlastní zpracování

Rozvaha v plném rozsahu							
Východočeské plynárenské strojírnny a.s.							
označení	Aktiva	řád.	2004	2005	2006	2007	2008
	Aktiva celkem	01	153 288	160 619	184 723	172 693	190 264
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	02					
B.	Dlouhodobý majetek	03	50 205	47 937	53 139	51 119	51 007
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	04	68	45	22	221	111
B.I.3.	Software	07	68	45	22	194	111
B.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehm. majetek	11				26	
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	13	49 466	47 221	52 644	50 426	50 535
B.II.1.	Pozemky	14	854	788	782	879	878
B.II.2.	Stavby	15	35 417	34 218	33 995	34 090	33 154
B.II.3.	Samostatné movité věci a soubory mov.věcí	16	11 219	11 107	15 142	15 209	16 456
B.II.7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	1 974	1 106	2 724	246	45
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	23	670	670	472	472	361
B.III.1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	24	361	361	361	361	361
B.III.2.	Podíly v účetních jedn. s podstatným vlivem	25	110	110	110	110	
B.III.3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	198	198			
C.	Oběžná aktiva	31	98 425	109 715	127 116	115 869	135 329
C.I.	Zásoby	32	50 051	71 835	71 462	70 301	73 131
C.I.1.	Materiál	33	30 610	36 962	40 658	50 376	57 759
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	34	18 325	33 342	30 090	19 225	14 748
C.I.3.	Výrobky	35	983	692	623	623	623
C.I.6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	38	132	837	89	75	
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	39		0	1 064		
C.II.7.	Stát odložená daňová pohled.	46		0	1 064		
C.III.	Krátkodobé pohledávky	48	39 088	32 022	46 096	32 936	31 317
C.III.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	49	35 137	27 997	41 284	27 503	27 427
C.III.6.	Stát daňové pohledávky	54	3 553	3 371	4 111	4 432	2 992
C.III.7.	Ostatní poskytnuté zálohy	55	385	579	615	671	627
C.III.8.	Dohadné účty aktivní	56		84	106	329	315
C.III.9.	Jiné pohledávky	57	12	-11	-20	0	-45
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	58	9 285	5 856	8 493	12 631	30 881
C.IV.1.	Peníze	59	57	143	254	258	252
C.IV.2.	Účty v bankách	60	9 227	5 713	8 239	12 372	30 629
D.I.	Časové rozlišení	62	4 658	2 966	4 467	5 704	3 927
D.I.1.	Náklady příštích období	63	4 616	2 920	3 034	4 691	3 333
D.I.2.	Komplexní náklady příštích období	64	41		1 432	1 012	593
D.I.3.	Příjmy příštích období	65		46			
označení	PASIVA	řád.	2004	2005	2006	2007	2008
	Pasiva celkem	66	153 288	160 619	184 723	172 693	190 264
A.	Vlastní kapitál	67	107 270	105 599	104 109	105 717	102 325
A.I.	Základní kapitál	68	90 961	90 961	90 961	90 961	90 961

A.I.1.	Základní kapitál	69	90 961	90 961	90 961	90 961	90 961
A.III.	Rezervní, nedělitelný a ostatní fondy	77	8 064	7 995	8 017	7 982	8 278
A.III.1.	Zákonný rezervní fond/ Nedělitelný fond	78	7 825	7 869	7 910	7 980	8 212
A.III.3.	Statutární a ostatní fondy	79	239	125	106	1	66
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	80	7 360	5 836	3 728	2 136	3 448
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	81	7 360	5 836	3 728	2 136	3 448
A.V.	Hospodářský výsledek běžn. období	83	883	806	1 402	4 637	-362
B.	Cizí zdroje	84	46 011	55 019	80 614	66 976	87 939
B.I.	Rezervy	85				1 751	4 174
B.I.1.	Rezervy podle zvláštních předpisů	86				1 751	3 503
B.I.3.	Rezerva na daň z příjmů	88					670
B.II.	Dlouhodobé závazky	90	-2 761	-2 077	1 010	4 278	2 380
B.II.4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a sdr.	94				-443	-887
B.II.9.	Jiné závazky	99	1 864	546	1 010	3 948	2 475
B.II.10.	Odložený daň. Závazek	00	-4 645	-2 624		774	792
B.III.	Krátkodobé závazky	101	41 949	55 768	65 709	46 966	68 566
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	102	28 657	27 772	37 280	36 568	47 455
B.III.2.	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	103					1 100
B.III.4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a sdr.	105	61	120	230	188	210
B.III.5.	Závazky k zaměstnancům	106	2 571	2 200	2 333	2 121	3 213
B.III.6.	Závazky ze soc.zabezpečení a zdr.poj.	107	1 373	1 342	1 270	1 093	1 165
B.III.7.	Stát - daňové závazky a dotace	108	549	502	494	172	
B.III.8.	Krátkodobé přijaté zálohy	109	3 290	21 098	18 023	4 320	14 810
B.III.10.	Dohadné účty pasivní	111	4 057	1 432	4 858	2 500	610
B.III.11.	Jiné závazky	112	1 389	1 299	1 218		
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	113	6 842	1 328	13 894	13 979	12 817
B.IV.1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	114	2 342	426	4 110	3 979	7 817
B.IV.2.	Bankovní úvěry krátkodobé	115	4 500	902	9 784	10 000	5 000
C.I.	Časové rozlišení	117	7				
C.I.1.	Výdaje příštích období	118	7				
	Kontrolní číslo	120	612 271	641 670	737 492	686 138	761 420

**Příloha B – Výkaz zisku a ztrát Východočeské plynárenské strojírně a.s. ,
roky 2005, 2006, 2007, 2008 – vlastní zpracování**

Výkaz zisků a ztrát							
Východočeské plynárenské strojírně a.s.							
označení	Text	řád.	2004	2005	2006	2007	2008
a	b	c					
I.	Tržby za prodej zboží	01					
A.	Náklady na prodané zboží	02					
+	Obchodní marže						
II.	Výkony	04	240 810	220 501	308 147	285 709	274 535
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	224 141	198 129	303 716	291 724	276 917
II.2.	Změna stavu vnitropodnik., zásob vlastní výroby	06	4 714	14 726	-3 321	-10 865	-4 476
II.3.	Aktivace	07	11 954	7 644	7 751	4 849	2 094
B.	Výkonová spotřeba	08	191 315	170 537	259 513	223 474	214 234
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	09	151 221	141 067	182 235	185 193	180 573
B.2.	Služby	10	40 094	29 469	77 277	38 281	33 660
+	Přidaná hodnota	11	49 495	49 963	48 633	62 234	60 301
C.	Osobní náklady ř.13 až 16	12	36 123	35 816	38 251	42 971	47 008
C.	Mzdové náklady	13	25 784	25 480	27 195	30 430	32 739
C.1.	Odměny členům org. Společnosti	14	1 068	885	930	1 226	2 025
C.2.	Náklady na soc. zabezpečení	15	8 952	8 888	9 472	10 368	11 071
C.3.	Sociální náklady	16	317	562	652	946	1 171
D.	Daně a poplatky	17	770	1 269	1 360	1 439	999
E.	Odpisy dlouh. nehm. a hmot. majetku	18	5 767	7 224	7 024	8 072	8 481
III.	Tržby z prodeje dlouhod.majetku a materiálu	19	4 044	2 347	2 347	7 914	2 163
III.1.	Tržby z prodeje dlouhod.majetku	20	3 051	593	774	6 199	827
III.2.	Tržby z prodeje dlouhod.materiálu	21	993	1 754	1 573	1 714	1 335
F.	Zůstat.cena prodaného dlouh.majetku a materiálu	22	2 906	1 735	1 450	6 866	739
F.1.	Zůstat.cena prodaného dlouh.majetku	23	2 381	408	503	5 728	88
F.2.	Prodaný materiál	24	524	1 327	947	1 138	650
G.	Změna stavu rez. a opr.položek do výnosů	25	-2 182	-2 422	+689	+6 120	-2 090
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	413	523	661	874	1 356
H.	Ostatní provozní náklady	27	1 664	1 297	1 413	9 966	1 478
V.	Převod provozních výnosů	28					
I.	Převod provozních nákladů	29					
	Provozní hospodářský výsledek	30	4 538	3 069	2 831	7 828	3 024
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31			540		52
J.	Prodané cenné papíry a vklady	32			497		110
VII.	Výnosy z dlouhod.fin.majetku	33					
VII.1.	Výnosy z podílů ovládaných a řízených osobách	34					
VII.2.	Výnosy z ostatních dlouh. cenných papírů	35					
VII.3.	Výnosy z ostatního dlouh. Majetku	36					
VIII.	Výnosy z krátkodobého fin. Majetku	37					
K.	Náklady z finančního majetku	38					

IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů	39					
L.	Náklady z přecenění cenných papírů	40					
M.	Změna stavu rezerv a opr.polož. Ve fin.oblasti	41					
O.	Zúčtování opravných položek do fin.nákladů	41			-299		
X.	Výnosové úroky	42	21	22	42	73	78
N.	Nákladové úroky	43	214	273	304	776	986
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	3 074	3 394	4 134	4 704	9 292
O.	Ostatní finanční náklady	45	3 563	3 353	4 115	5 354	11 023
XII.	Převod finančních výnosů	46					
P.	Převod finančních nákladů	47					
	Finanční hospodářský výsledek	48	-681	-240	130	-1 352	-2 697
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	49	2 972	2 021	1 559	1 839	689
Q.1.	/ splatná	50					670
Q.2.	/ odložená	51	2 972	2 021	1 559	1 839	18
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	883	806	1 402	4 637	-362
XIII.	Mimořádné výnosy	53					
R.	Mimořádné náklady	54		0	0		
S.	Daň z příjmu z mimořádné činnosti	55					
S.1.	/ splatná	56					
S.2.	/ odložená	57					
	Mimořádný hospodářský výsledek	58		0	0		0
W.	Převod podílu na hosp. výsledku společníkům	59					
	Výsledek hospodaření za období	60	883	806	1 402	4 637	-362